Rok XIV. Warszawa, dnia 20 maja 1938 r. Nr. 10

OSZCZĘDNOŚĆ

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWIE ORGANIZACJI OSZCZĘDNOSCI W POLSCE
ORGAN ZWIĄZKU KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE

Komitet Redakcyjny: *Bolesław Chomicz, Mikołaj Dolanowski, Kazimierz Kohlmann, Jarosław Żaboklicki.*
Redaktor — *Bolesław Obszyński.*

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi:

Rocznie	zł. 28.—
Półrocznie	„ 14.—
Kwartalnie	„ 7.—
Miesięcznie	„ 3.—
Cena Nr. pojedyńcz.	„ 1.40

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Warszawa, ul. Miodowa 6.
Konto czekowe w P. K. O. Nr. 1520.
Nakład i wydawnictwo „Samorządowego Instytutu Wydawniczego" Sp. z ogr. odp. w Warszawie, ul. Miodowa Nr. 6. Telef. 5-92-63.

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.
Przedruk dozwolony za podaniem źródła

Rola procentu

Powstaje pytanie, w jakiej formie odbywałaby się oszczędność, gdyby nie było procentu. Odpadłaby wówczas możliwość jakiejkolwiek lokaty na procent, np. nie było by wkładów oszczędnościowych. Ludzie odkładaliby i przechowywali pieniądze w domu i oszczędność byłaby równoznaczna z tezauryzacją, albo też lokowaliby zaoszczędzone sumy w formie zakupu towarów, które przynoszą bezpośrednią korzyść, a przy tym nie tracą na wartości i łatwo je można w każdej chwili spieniężyć (cenne obrazy, złote nakrycia). Nazwijmy dobra, które można łatwo i bez straty spieniężyć, dobrami płynnymi, a lokowanie w nich oszczędności — płynną lokatą. Upłynniając (spieniężając) te dobra człowiek może zawsze otrzymać z powrotem zaoszczędzony kapitał i zamienić go znowu na kapitał pieniężny. Korzyść przy tego rodzaju lokacie polega na tym, że zapewnia ona pewną korzyść nawet w okresie przejściowym — przed właściwym użyciem zaoszczędzonego dochodu — jednakże płynność tego rodzaju lokaty (wyjąwszy gotówkę lub kruszec pieniężny) nigdy nie jest doskonała (trudność spieniężenia bez straty) ani całkiem pewna. Mogą być różne stopnie płynności. Jeżeli ulokuje się oszczędność w budowie domu mieszkalnego, dom przynosi wprawdzie bezpośrednią korzyść w postaci mieszkania, jednocześnie jednak mamy tu do czynienia ze stopniowym zużywaniem zaoszczędzonego kapitału, ponieważ dom stopniowo ulega zniszczeniu. Można wreszcie ulokować oszczędność we własnym przedsiębiorstwie, które się zakłada lub powiększa, i w ten sposób umożliwić lub powiększyć wydajność przedsiębiorstwa. Taka lokata przynosi natychmiast wzrost bieżącego dochodu, jednakże wycofanie kapitałów z przedsiębiorstwa w drodze sprzedania go w całości lub likwidacji (rozbiórki, sprzedaży poszczególnych części) nie zawsze jest łatwe. Im więcej obecnych korzyści przynosi lokata oszczędności (czy to bezpośrednich korzyści konsumcyjnych, czy przychodów powiększających dochód), tym więcej jest bodźców do oszczędzania, a w każdym razie więcej, niżby ich było bez tych korzyści; atoli nawet w tym wypadku mielibyśmy oszczędzanie dochodów, mimo że nie byłoby procentu.

Procent powstaje dopiero wtedy, gdy zaoszczędzony kapitał pieniężny wypożycza się innej osobie do czasowego użytku. Gdyby nie było procentu, nie byłoby żadnej pobudki, która by skłoniła posiadacza kapitału, aby pozostawił innej osobie używanie swego zaoszczędzonego kapitału do czasu, aż sama go nie będzie potrzebować (chyba, że uczyni to w zamiarze podarunku dla osób bliskich). Pomijamy już niebezpieczeństwo (ryzyko), że dłużnik nie będzie mógł na czas zwrócić kapitału; nawet gdyby tego ryzyka nie było, nie było by czynnika pobudzającego do pożyczania. Nie ma tej pobudki również przy kapitale tezauryzacyjnym, który nie przynosi właścicielowi żadnej bezpośredniej korzyści, a tym mniej wówczas, gdy gospodarująca jednostka ma możność zabezpieczenia płynnej lokaty kapitału, która mu przynosi bezpośrednio korzyść, lub też lokaty we własnym przedsiębiorstwie, gdzie przynosi mu ona bezpośredni przychód (zwiększenie dochodu). Jeżeli jednostka gospodarująca posiada zaoszczędzony kapitał pieniężny oraz posiada możność ulokowania go, to pożyczając go innym pozbywa się tej możności, a więc traci korzyści z tego kapitału, a właściwie możliwość tych korzyści. Ale przypuśćmy, że ktoś, kto ma zaoszczędzony kapitał pieniężny, zgodzi się odstąpić używanie swego kapitału za darmo i bez procentu przemysłowcom, którzy chcą założyć sobie przedsiębiorstwo i ciągnąć z niego dochód. Napewno zgłosiło by się bardzo wiele osób

chcących ciągnąć korzyści zarobkowe z kapitału zaoszczędzonego przez innych, a który mogą za darmo pożyczyć. Komu z nich nasz kapitalista ma wypożyczyć swój kapitał, skoro wszyscy są mu zupełnie obcy i całkiem obojętni? Ta konkurencja wielu reflektantów wywołałaby samoczynnie z ich strony propozycję wynagrodzenia za odstąpienie kapitału, a więc oprocentowanie, i podnosiłaby wysokość tego wynagrodzenia dopóty, dopóki zaofiarowany kapitał nie wystarczyłby dla tych wszystkich, którzy taki procent chcą i mogą zapłacić (ze względu na możność zarobku przy pomocy pożyczonego kapitału). P r o c e n t w y t w o r z y ł b y r ó w n o w a g ę m i ę d z y p o d a ż ą k a p i t a ł u i p o p y t e m n a n i e g o. Gdyby znalazło się więcej kapitalistów chętnych do pożyczenia (w danym razie bez procentu) swych kapitałów, to procent ofiarowany im wyrównałby się dzięki konkurencji na takim poziomie, przy którym nastąpiłaby równowaga między podażą i popytem kapitału. Jest tedy rzeczą oczywistą, że procent musiałby powstać i osiągnąć określony poziom nawet wtedy, gdyby posiadacze kapitału pieniężnego byli skłonni wypożyczyć swój kapitał bez procentu, aczkolwiek przy systemie bezprocentowym nie mają bodźca, który by ich do tego skłaniał.

Skoro więc procent istnieje, zbadajmy j e g o w p ł y w n a t w o r z e n i e o s z c z ę d n o ś c i i k a p i t a ł u. Nie wolno nam zapominać, że procent może wywierać wpływ bezpośredni tylko na w y p o ż y c z a n i e k a p i t a ł u, ponieważ płaci się go tylko za p o ż y c z o n y kapitał. Przede wszystkim może tu chodzić o to, jaki w p ł y w będzie miał procent na p o ż y c z a n i e k a p i t a ł u p i e n i ę ż n e g o, k t ó r y b y s i ę t w o r z y ł r ó w n i e ż b e z p r o c e n t u pod wpływem pobudek wyżej wspomnianych. Wyjaśniliśmy już, że bodziec do pożyczania p o w s t a ł b y d o p i e r o dzięki procentom (pomijając przypadki zamiaru obdarowania przez kapitalistów pewnych osób im bliskich). Dlatego r o z m a i t a w y s o k o ś ć p r o c e n t ó w m u s i o z n a c z a ć r o z m a i t e n a s i l e n i e t e g o b o d ź c a u posiadaczy kapitału. Oczywiście przy kapitale składającym się z gotówki nie potrzeba dużych bodźców, które by skłoniły do pożyczenia, jeżeli pożyczka przedstawia lokatę bezpieczną i w każdej chwili płynną, ponieważ oszczędności tezauryzowane nie przynoszą b e z p o ś r e d n i o ż a d n e j k o r z y ś c i. Kapitał składano by w instytucji pieniężnej niekiedy i bez oprocentowania, aby tylko umieszczony był bezpieczniej niż w domu. Faktyczna tezauryzacja—jeżeli istnieje możność udzielania pożyczek pieniężnych — będzie niewątpliwie odbywać się wówczas, gdy brak jest zaufania do płynności instytucji pieniężnej, a zatem niewiara w możność odebrania pieniędzy w tej samej wartości, a więc niewiara w s t a ł o ś ć w a r t o ś c i j e d n o s t k i p i e n i ę ż n e j (obawa przed inflacją) i w p ł y n n o ś ć d ł u ż n i k a (instytucji pieniężnej). Jeśli panuje taka nieufność, to nawet procent nie jest zdolny skłonić właścicieli gotówki do udzielenia pożyczki.

Co prawda, procent może zrównoważyć i te obawy, jeśli w określonym czasie powiększa kapitał w większym stopniu, niżby mogła — według obawy oszczędzającego — zmniejszyć się wartość pieniędzy. Jeśli jednak jednostka oszczędzająca chce zaprzestać tezauryzacji i zastanawia się nad m o ż l i w o ś c i ą l o k a t y, k t ó r a m u z a p e w n i b e z p o ś r e d n i e k o r z y ś c i k o n s u m c y j n e (budowa domu na własny użytek, kupno obrazu, klejnotu) bądź też k o r z y ś c i z a r o b k o w e (użycie pieniędzy we własnym przedsiębiorstwie), wówczas przy wypożyczaniu kapitału żąda się od niej, aby na czas trwania pożyczki zrzekła się tych bieżących korzyści, i wówczas p r o c e n t m u s i z r ó w n o w a ż y ć t e u t r a c o n e k o r z y ś c i. To, co właściciel pieniężnego kapitału zyskuje lub traci przy pożyczce, da się bezpośrednio porównać, skoro przeciwstawi się sobie z jednej strony utracone k o r z y ś c i, j a k i e b y m o ż n a o s i ą g n ą ć z u l o k o w a n i a p i e n i ę d z y w e w ł a s n y m p r z e d s i ę b i o r s t w i e, a z drugiej — p r o c e n t y, obie bowiem wielkości wyrażają się w pieniądzu, w jednostkach pieniężnych, a gdzie decydują tylko korzyści utracone i korzyści uzyskane, tam rozstrzygnięcie jest proste — pójdzie ono po linii większych korzyści wyrażonych w sumie pieniężnej.

Jeżeli jednak mamy do czynienia z u t r a c o n y m i p o ś r e d n i m i k o r z y ś c i a m i, to korzyści te są subiektywne i można je porównać tylko z takimi samymi korzyściami, a więc tylko z korzyściami subiektywnymi, czyli tych dóbr, w które może się zaopatrzyć, wzamian za przyrzeczony procent, właściciel kapitału w okresie czasu, na jaki zrzeka się korzyści z dóbr użytkowych (a tylko o takie dobra może tu chodzić, ponieważ w nich lokuje się kapitał). Oszczędzający zatem rozstrzyga, jak ma ulokować zaoszczędzone pieniądze (chodzi mu bowiem tylko o lokatę czasową, dopóki nie nadejdzie czas, na który on oszczędzał), czy ma je obrócić na zakup pewnych dóbr użytkowych (płynnych) przynoszących bezpośrednie korzyści, czy też ma je pożyczyć na procent. Musimy odróżnić k u p n o płynnych d ó b r użytkowych, w których oszczędzający l o k u j e s w e o s z c z ę d n o ś c i, od n a b y c i a d ó b r, k t ó r e o z n a c z a j ą k o n s u m c j ę, gdyż pierwsze kupuje się w zamiarze sprzedaży (która nastąpi w swoim czasie) i dlatego do tego celu poszukuje się tylko pewnych dóbr, użytkowych i płynnych. Jeżeli jakaś rodzina kupuje klejnoty z zamiarem przetrwania okresu, w którym grozi inflacja, i w ten sposób zaoszczędza majątek nie narażony na stratę, wskutek zepsucia jednostki pieniężnej, to szuka ona lokaty pieniądza przez nabycie klejnotów, stanowiących stosunkowo bardzo płynne dobro; gdyby rodzina ta nie miała zamiaru lokować w tej formie swych oszczędności, to kupiłaby w danym przypadku stosownie do względnych korzyści dobra zupełnie inne. Procent równoważy bezpośrednie korzyści użytkowe płynące z czasowej lokaty, albowiem utraconym bieżącym korzyściom subiektywnym z posiadania odpowiednich dóbr płynnych, w których kapitał pieniężny mógł być ulokowany, przeciwstawiają się subiektywne korzyści z dóbr, które można będzie nabyć wzamian za procenty. Jeśli wzrasta procent, wzrasta również ilość dóbr, które można by kupić za procent, a więc zwiększają się subiektywne korzyści z procentu, co nie znaczy zresztą, że w tym samym stosunku. Przeto każdej wysokości procentu odpowiada zawsze pewna wielkość kapita-

łów pieniężnych, które były wytworzone pod wpływem innych pobudek niż procent, a które właściciele ich skłonni są wypożyczyć na procent, ponieważ różne korzyści zarobkowe równoważą się z różnymi subiektywnymi korzyściami, jakie by można osiągnąć z jakiejś innej lokaty pieniężnej. Wyższy procent przyciąga „ceteris paribus" większe sumy oszczędności pieniężnych do lokat w pożyczkach na procent niż procent niższy, a określonemu procentowi odpowiada — jeśli pozostałe warunki są niezmienione — pewna określona część oszczędności gotówkowych przeznaczonych na pożyczki oprocentowane.

Widzieliśmy, że człowiek przezorny, który uwzględnia również możliwe dochody i potrzeby przyszłe, gromadziłby oszczędności nawet wtedy, gdyby lokata kapitału nie przynosiła żadnych korzyści czy to w formie subiektywnych korzyści płynących z ulokowania kapitału w pewnych płynnych dobrach użytkowych, czy to w formie lokaty pieniądza we własnym przedsiębiorstwie, czy też w formie procentu. Widzieliśmy, że korzyść, jaką może osiągnąć z lokaty swego kapitału, poza pożyczką, stanowi jeszcze jeden bodziec więcej do tworzenia oszczędności. Podobnie musi działać procent. Prawda, że jeśli ktoś oszczędza tylko na jakiś określony cel (założenie przedsiębiorstwa, nabycie renty w pewnej wysokości) i oblicza sobie, że potrzebną sumę wraz z bieżącymi odsetkami zaoszczędzi w określonym czasie, to obniżenie procentu może również zwiększyć jego energię oszczędzania, aby w tym samym czasie osiągnąć potrzebną sumę. Poza tym przypadkiem można jednak ogólnie powiedzieć, że procent wzmacnia proces tworzenia oszczędności i u tych wszystkich, którzy by tworzyli je i bez procentu, stanowi zaś bodziec w kierunku tworzenia oszczędności dla tych licznych jednostek, które by bez tego jej nie tworzyły. Powyższe rozważania dają zarazem odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu procent powiększa oszczędność u pierwszych, a w jakim pobudza oszczędność u drugich. Cele, dla których pierwsza grupa oszczędzała, a dzięki procentowi obecnie oszczędza więcej, nie mogą być pod względem treści inne od celów, dla których druga grupa dopiero dzięki procentom zaczyna oszczędzać, procent wzmacnia jedynie bodźce do oszczędzania: w pierwszej grupie wpływa on na zwiększenie oszczędności, w grupie zaś drugiej bodźce, które dawniej były tak słabe, że nie wytworzyły oszczędności, stają się obecnie dzięki procentowi na tyle silne, że prowadzą do oszczędzania. Lecz ta nadwyżka oszczędności, którą wywołuje procent, oznacza zarazem nadwyżkę oszczędności, które są przeznaczone na pożyczki, tylko bowiem przy tej formie lokaty powstaje dzięki procentom wzmocnienie bodźca do oszczędności. Wyższy procent wywołuje „ceteris paribus" więcej nowych oszczędności, a z dawnych oszczędności przyciąga do celów kredytowych (na rynku pieniężnym, gdzie się spotykają kredytobiorcy i kredytodawcy) większe sumy aniżeli procent niższy. Ale nawet w tym wyjątkowym przypadku, gdy obniżenie procentu, może skłaniać do zwiększenia oszczędności na cele pożyczkowe, można powiedzieć, że określonemu procentowi odpowiada określony stan oszczędności rynku pieniężnym*).

Dr Karol Englisz.

*) Tłomaczenie artykułu z czasop. „Sporžitelni Obzor" (Nr 4 z 1938 r.).

Kredyt dla drobnych i średnich przedsiębiorstw w Belgii*)

Jeżeli chodzi o sprawę kredytu dla klasy średniej w Belgii, zaznaczyć należy, że zagadnienie to przedstawia tam dużo cech wspólnych z omówioną już sprawą drobnego kredytu we Francji. Drobny przemysł, handel i rzemiosło spełniają podobnie dużą rolę w życiu gospodarczym Belgii, tymczasem obsługa finansowa tej warstwy ludności pozostawiała dużo do życzenia, co podobnie jak we Francji spowodowało konieczność interwencji państwa. Trudności, o których wspominaliśmy doskonale ujmuje uzasadnienie do ostatnich aktów ustawodawczych w tej dziedzinie, a mianowicie ustawy z dnia 10 czerwca 1937 dotyczącej zorganizowania *„Caisse nationale de crédit aux classes moyennes"*. Uzasadnienie to stwierdza „że odrębny charakter stanu średniego wymaga odrębnych norm przy rozdziale kredytów dla niego przeznaczonych. Rozdział ten wymaga uwagi i przezorności, gdyż element osobisty odgrywa często decydującą rolę przy ocenie ryzyka. Z drugiej strony kredyty te stanowią dla pożyczkobiorcy skuteczny środek poprawy sytuacji zawodowej i społecznej.

Jest rzeczą niewątpliwą, że możliwości uzyskiwania kredytu przez przedsiębiorstwa średnie i mniejsze poważnie skurczyły się w ostatnich latach, przy czym skurczenie się to nie zawsze może być tłumaczone wpływem kryzysu.

Przyśpieszenie tempa koncentracji banków i stopniowe umiejscawianie ich w stolicy doprowadziły w wyniku do coraz większej koncentracji rozdziału kredytu. Lokalizacja większości banków w stolicy przyczyniła się do rozluźnienia stosunków osobistych istniejących dawniej pomiędzy pożyczkobiorcą i pożyczkodawcą, redukując w ten sposób znaczenie czynnika osobistego przy ocenie odpowiedzialności pożyczkobiorcy. Dlatego też liczni kupcy i przemysłowcy wolą zwracać się o kredyt do organizacji miejscowych

*) Jest to dalszy ciąg artykułu zamieszczonego w Nr. 4 miesięcznika „Bank", którego część pierwszą przedrukowaliśmy w numerze poprzednim (Przyp. Redakcji).

niż przesyłać prośby o kredyt do centrali większego banku.

Ponadto, ze względu na koszt tych operacji, rozdział licznych drobnych kredytów przedstawia dla większych banków rentowność uznaną za niewystarczającą.

Wreszcie zmniejszanie się obiegu wekslowego pozbawia stan średni jednego z najbardziej klasycznych narzędzi kredytu".

Posunięcia na rzecz stanu średniego objęły w Belgii zorganizowanie kredytu rzemieślniczego oraz kredytu dla drobnego i średniego przemysłu i handlu.

Pierwsze posunięcia na rzecz kredytu dla stanu średniego datują się z roku 1919, kiedy z inicjatywy króla Alberta utworzony został fundusz gwarancyjny w wysokości 1 miliona franków na rzecz spółdzielni kredytowych drobnego przemysłu i handlu, powstających w tym okresie. Zarządzanie tym funduszem powierzone zostało bankowi *Société Nationale de Crédit*. Przy pomocy tego funduszu mogły spółdzielnie, których liczba osiągnęła w r. 1929 dziewięć, uzyskiwać kredyty tak długoterminowe w *Société Nationale de Crédit à l'Industrie*, płacąc za nie zwykłą stopę tej instytucji, tj. 7 do 7$^{1}/_{2}$%, jak również kredyty dyskontowe w Banku Narodowym. Ten ostatni stosował do tych kredytów w zasadzie stopę dla akceptów powiększoną o pół procent; w praktyce jednak, w drodze wyjątku, stopa ta utrzymywana była prze dłuższy czas na ulgowym poziomie 3%. Udzielane pożyczki utrzymywały się w skromnych granicach, nie osiągając przeważnie statutowej normy 15.000 fr, ogólna zaś ich suma była stosunkowo niewielka. Wobec wysokich kosztów, jakie pociągały za sobą te drobne operacje, spółdzielnie mogły pracować tylko dzięki temu, że w drodze wyjątkowego poparcia, Bank Narodowy pokrywał z własnych funduszów ich koszty handlowe.

Jednocześnie z tą pomocą o charakterze czysto finansowym, wydane zostały przepisy prawne ułatwiające „drobnej burżuazji handlowej i przemysłowej", jak określa ustawa, uzyskiwanie kredytu. Jest to ustawa z dn. 25 października 1919 o zastawie przedsiębiorstwa *(gage du fonds de commerce)* i faktury. Ustawa ta jednak nie dała spodziewanych wyników, okazała się bowiem mało życiową, zabezpieczenie zaś wynikające z jej postanowień niewystarczającym, co spowodowało konieczność parokrotnych jej uzupełnień w latach późniejszych.

Dopiero po dziesięciu latach, a więc w r. 1929 następuje dalsza akcja, tym razem jednak znacznie szersza, na rzecz t. zw. stanu średniego. Dn. 11 maja 1929 wydaje rząd ustawą o utworzeniu Centralnej Kasy Drobnego Kredytu Zawodowego *(Caisse Centrale de Petit Crédit Professionnel)*. Kasa ta otrzymała, pod postacią bezprocentowej pożyczki, dotację w wysokości 50 miln. fr, podwyższoną w r. 1934 do 150 miln. fr. Nowa ta instytucja otrzymała za zadanie „konsolidowanie i rozpowszechnianie drobnego kredytu zawodowego za pośrednictwem zaakceptowanych przez nią stowarzyszeń kredytowych". W pierwszym rzędzie zostały zaakceptowane istniejące już przedtem spółdzielnie kredytowe; poza tym jednak powołane zostały do życia nowe stowarzyszenia kredytowe w liczbie dziewięciu (po jednym w każdej prowincji; rola tych stowarzyszeń polegała w pierwszym rzędzie na poręczaniu wobec Kasy spłaty zaciąganych przez ich członków kredytów, a zabezpieczanych wobec nich w sposób ich statutami przewidziany); poza spółdzielniami kredytowymi powołane zostały do życia związki poręczycielskie, mające na celu gwarantowanie kredytów zabezpieczanych zastawem przedsiębiorstwa lub uzupełnianie niewystarczającego zabezpieczenia dawanego przez pożyczkobiorcę. Operacje Kasy Drobnego Kredytu Zawodowego, oparte o te instytucje, szybko się rozwinęły i w trzy lata od jej założenia, a więc w r. 1932, ogólna suma przyznanych przez nią kredytów krótko i średnio - terminowych osiągnęła 32,8 miln. fr. Ponieważ stopa procentowa w kredycie dłużejterminowym utrzymywała się przy tym systemie na poziomie około 6%, rząd przyznał Kasie pewne dodatkowe ulgi w celu dalszego obniżenia oprocentowania kredytów.

Obok spółdzielni kredytowych i związków poręczycielskich istnieją w Belgii jeszcze stowarzyszenia zwane *„Syndicats d'outillage"*, które można by nazwać spółdzielniami inwestycyjnymi. Mają one za zadanie ułatwianie rzemieślnikom i drobnym przemysłowcom nabywania na kredyt potrzebnych im maszyn i urządzeń wytwórczych. Na koniec r. 1928 istniało takich spółdzielni około 50, z kredytów zaś udzielonych przez nie korzystało przeszło 5000 rzemieślników, którzy nabyli przy ich pomocy około 3000 motorów i 7000 maszyn, ogólnej wartości 18 miln. fr. Instytucja „spółdzielni inwestycyjnych", uzyskała pomoc państwa również w r. 1929, kiedy specjalną ustawą została przyznana na ich rzecz gwarancja państwa wobec Generalnej Kasy Oszczędności i Emerytur *(Caisse Générale d'Epargne et de Retraite)*. Gwarancja ta, określona początkowo na 15 miln. fr, została podniesiona w r. 1933 do 35 miln. fr, a w parę miesięcy później do 50 miln. fr. Zgodnie z ustawą „syndicats d'outillage" zostały zgrupowane w federacjach zawodowych lub regionalnych, które zaopatrują swym żyrem promesy wystawiane na rzecz członków przez poszczególne syndykaty, uzyskujące na tej podstawie gwarancję Kasy Oszczędności. Przy operacjach tego typu koszty ogólne kredytu wynosiły dla rzemieślnika 7 do 8%. W ciągu trzech pierwszych lat funkcjonowania funduszu gwarancyjnego udzielono przy jego pomocy pożyczek na 6,9 miln. fr.

W r. 1934 następują dalsze posunięcia w dziedzinie organizacji kredytu dla „stanu średniego": ustawą z dn. 19 października 1934 utworzony został Tymczasowy Fundusz Kredytowy dla Klasy Średniej *(Fonds Temporaire de Credit à la Classe Moyenne)*. Fundusz ten ma za zadanie finansowanie przedsiębiorstw, które są zbyt duże, aby korzystać z kredytu dla rzemiosła i drobnego przemysłu, nie są jednak przedsiębiorstwami większymi, korzystającymi w dostatecznym stopniu z kredytu bankowego. Fundusz ten, cieszący się dużą autonomią, może załatwiać operacje kredytowe różnego rodzaju, przejmować od banków czy innych instytucji ich wierzytelności wobec średnich przedsiębiorstw. Fundusz uzyskał od państwa kapitał w wysokości 50 miln. fr jak również gwarancję do wysokości 350 miln. fr, z czego 250 miln. dla operacji krótko i średnio terminowych.

W celu uzyskiwania potrzebnych kapitałów, fundusz będzie mógł emitować bony kasowe względnie redyskontować swe wierzytelności w bankach prywatnych lub Banku Narodowym, jeżeli chodzi o kredyty krótkoterminowe, i w Kasie Oszczędności wzgl. *Société Nationale de Crédit Industriel*, jeżeli chodzi o zobowiązania średnioterminowe. Pozostała część gwarancji w wysokości 100 miln. fr przeznaczona została na „odmrożenie" zobowiązań średnich przedsiębiorstw wobec innych instytucji kredytowych. Zarządzanie funduszem powierzone zostało Generalnej Kasie Oszczędności i Emerytur.

Doświadczenie z omówionymi trzema instytucjami — Funduszem Gwarancyjnym dla Kredytu Rzemieślniczego, Centralną Kasą Drobnego Kredytu Zawodowego i Tymczasowym Funduszem Kredytu dla Klasy Średniej—wykazały nie tylko wielką skuteczność tych interwencyj państwa w dziedzinie drobnego kredytu, lecz i konieczność utrzymania ich na stałe. Początkowo istniały zamiary, jak o tym świadczą omawiane w parlamencie projekty, zastąpienia trzech wspomnianych instytucji jedną wspólną organizacją. Projekt ten jednak, ze względu na odmienność potrzeb poszczególnych grup pożyczkobiorców zaliczanych do ogólnej kategorii stanu średniego, został zarzucony, w roku 1937 natomiast została przeprowadzona pewna reorganizacja istniejącego systemu.

W pierwszym rzędzie, powołana została do życia nowa instytucja — *Caisse Nationale de Crédit aux Classes Moyennes*, która ma zastąpić tymczasowy fundusz kredytu dla klas średnich. Instytucja ta otrzymała cały kapitał funduszu, i korzysta z gwarancji Skarbu w niezmienionej wysokości. Udzielane przez Kasę kredyty nie mogą przekraczać 500 tys. fr. dla jednej osoby, obowiązuje ją zakaz udzielania kredytów spółkom, których akcje lub udziały są notowane na jednej z gieł krajowych. Działalność Kasy opiera się w pierwszym rzędzie o spółdzielnie kredytowe, poza tym jednak może ona korzystać, do rozprowadzania swych kredytów, również z biur dyskontowych Banku Narodowego.

Ostatnim wreszcie posunięciem jest udostępnienie przedsiębiorstwom mniejszym i średnim kredytu hipotecznego. Początkowo istniał projekt powołania do życia specjalnej instytucji kredytu hipotecznego dla obsługiwania tej kategorii przedsiębiorstw; ze względów praktycznych jednak postanowiono umożliwić po prostu przedsiębiorstwom mniejszym korzystanie z kredytów *Office Central de Crédit Hypothécaire* (Centrala Kredytu Hipotecznego), którego statut uległ w tym celu odpowiednim zmianom. Obecnie więc instytucja ta może udzielać przedsiębiorstwom średnim pożyczek długoterminowych na nabycie względnie przystosowanie do potrzeb przedsiębiorstwa niewielkich nieruchomości przeznaczonych dla własnego użytku nabywcy. Dopuszczalne jest również nabywanie nieruchomości o przeznaczeniu mieszanym, a więc dla potrzeb mieszkania i interesu handlowego lub warsztatu. Wysokość udzielanych pożyczek w stosunku do wartości obiektu zabezpieczającego ustalona będzie przez Radę Nadzorczą Office Central, która określi również pewną globalną kwotę, w granicach której udzielane będą kredyty hipoteczne dla stanu średniego.

Dzięki tym ostatnim zarządzeniom powstał w Belgii kompletny system kredytu dla rzemiosła i drobnego oraz średniego handlu i przemysłu, obejmujący tak kredyt krótkoterminowy jak i średnio- i długoterminowy. Ponieważ poszczególne rodzaje operacji podzielone są pomiędzy różne instytucje, odzywały się głosy, że całokształt akcji finansowania stanu średniego zyska na skoncentrowaniu jej w ramach jednej specjalnej instytucji. Rząd jednak nie podzielił tego zdania, uznając wszakże potrzebę akcji uzgodnionej i jednolitej, powołał do życia specjalną instytucję, która otrzymała miano *Conseil de Coordination des Institutions de Crédit aux Classes Moyennes* (Rada koordynacyjna instytucyj kredytu dla klas średnich). Do kompetencji tej Rady należy ustalanie jednolitej polityki kredytowej dla wszystkich omawianych wyżej instytucji, a w szczególności co do stopy procentowej i zasad udzielania pożyczek. Rada będzie prowadziła poza tym studia nad całokształtem zagadnienia kredytu dla klas średnich i ich potrzebami. W skład Rady wchodzą przedstawiciele Funduszu Gwarancyjnego dla Kredytu Rzemieślniczego, Centralnej Kasy Drobnego Kredytu Zawodowego, Państwowej Kasy Kredytu dla Klas Średnich, Generalnej Kasy Oszczędności, Banku Narodowego i Centralnej Instytucji Kredytu Hipotecznego. W obradach Rady biorą poza tym udział komisarze rządowi przy powyższych instytucjach.

Rada Koordynacyjna będzie mogła przedstawiać rządowi wnioski dotyczące reorganizacji dotychczasowego systemu kredytu dla klas średnich, a w szczególności wnioski do ew. fuzji poszczególnych instytucji, o ile by tego potrzeba w przyszłości wystąpiła. Wreszcie będzie ona utrzymywała kontakt z lokalnymi prywatnymi instytucjami kredytowymi, które biorą jeszcze udział w finansowaniu drobnych przedsiębiorstw handlowych i wytwórczych.

Michał Rogóyski.

Notatki i uwagi

Wyniki gospodarki finansowej samorządu w 1936-37 r.

Pod powyższym tytułem, autor podpisany X, omawia w artykule zamieszczonym w N-rze 18 „Samorządu" z dn. 1 maja r. b., wyniki gospodarki finansowej, osiągnięte przez związki samorządowe w roku budżetowym 1936 - 37, opierając się w swych rozważaniach na zamknięciach rachunkowych za ten okres, ogłoszonych niedawno przez Główny Urząd Statystyczny.

Ze względu na pierwszorzędne znaczenie, jakie posiada dla Komunalnych Kas Oszczędności sytuacja finansowa związków samorządowych, wskazanym jest zapoznanie się z interesującymi zestawieniami statystycznymi i trafnymi na ogół uwagami na ten temat autora wspomnianego artykułu.

Przeprowadzona akcja oszczędnościowo - oddłużeniowa związków samorządowych, wywarła niewątpliwie bardzo duży wpływ na strukturę gospodarki komunalnej. Rok 1936 - 37 jest

pierwszym okresem budżetowym, w którym ta akcja mogła dać cyfrowo uchwytne wyniki i dlatego zamknięcia rachunkowe za ten okres posiadają dla oceny skutków oddłużenia i zorientowania się w sytuacji finansowej samorządów tak duże znaczenie.

W celu wykazania zmian zachodzących w ogólnych sumach wydatków i dochodów związków samorządowych, autor omawianego artykułu podaje zestawienie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych za ostatnie pięciolecie w milionach złotych:

Rok	Wydatki	Dochody	Nadwyżka (+) Niedobór (—)
1932/33	681,0	606,4	— 74,6
1933/34	654,0	638,7	— 15,3
1934/35	662,7	659,8	— 3,0
1935/36	709,6	711,6	+ 2,0
1936/37	779,3	793,4	+ 14,1

Z powyższego zestawienia widzimy, że wydatki wyraźnie wzrastają dopiero w dwóch ostanich okresach budżetowych, podczas gdy dochody wykazują stały wzrost począwszy już od r. 1933-34. Stały wzrost dochodów, przy równoczesnym zmniejszaniu się wydatków, wpłynął więc na stopniowe zmniejszanie ogólnej sumy niedoborów budżetowych, a nawet w ciągu ostatnich dwóch lat, pomimo wzrostu w tym czasie wydatków, pozwolił na osiągnięcie w ogólnym rezultacie nadwyżek budżetowych.

Powyższe zestawienie i uwagi odnoszą się do budżetów zwyczajnych oraz nadzwyczajnych razem, z kolei należało by więc obecnie rozpatrzyć każdy z tych budżetów osobno:

Rok	Budżety zwyczajne			Budżety nadzwyczajne		
	Wydatki w milion. zł	Dochody w milion. zł	Nadwyżka (+) Niedobór (—) w milion. zł	Wydatki w milion. zł	Dochody w milion. zł	Nadwyżka (+) Niedobór (—) w milion. zł
1932/33	570,0	517,4	— 53,6	111,0	99,0	— 19,0
1933/34	525,7	531,1	+ 5,4	92,8	95,0	+ 2,2
1934/35	519,0	540,2	+ 21,2	117,0	109,3	— 7,7
1935/36	520,2	546,7	+ 26,5	153,7	157,2	+ 3,5
1936/37	516,2	558,0	+ 41,8	212,2	223,9	+ 11,7

Jak widać z tego zestawienia, wydatki zwyczajne związków samorządowych stale zmniejszają się, co wskazuje na stopniowe ograniczanie działalności samorządów w zaspakajaniu elementarnych potrzeb ludności i ustalaniu się wydatków zwyczajnych na poziomie wegetacyjnym. Równoczesny stały wzrost dochodów zwyczajnych pozwalał na przeznaczanie osiąganych nadwyżek budżetowych na częściowe pokrycie wydatków nadzwyczajnych oraz spłatę niedoborów budżetowych z lat poprzednich (zobowiązań krótkoterminowych).

Stosunkowo znaczny wzrost w r. 1936/37, w porównaniu z rokiem ubiegłym, dochodów zwyczajnych o zł około 12 milionów oraz nadzwyczajnych o około zł 59 milionów autor tłumaczy nowym źródłem dochodów zwyczajnych, jakim był podatek specjalny od wynagrodzeń wypłacanych z funduszów publicznych, a w dochodach nadzwyczajnych — skutkiem przeprowadzenia przez zamknięcia rachunkowe sumy ponad 52 miliony złotych w związku z konwersją pożyczek i zobowiązań krótkoterminowych na długoterminowe. Wypadałoby tu jednak dodać, że na wzrost dochodów związków samorządowych niewątpliwie wpłynęła poprawa ogólnej koniunktury gospodarczej i wzmożona w związku z tym spłacalność podatków i opłat.

Zamknięcia sum pozabudżetowych, wg stanu w d. 31 marca 1937 r., wykazują również poprawę sytuacji finansowej związków samorządowych. W porównaniu z rokiem ubiegłym zmniejszyły się pozycje stanu biernego: weksle własne o 5,3 milionów zł, pożyczki krótkoterminowe o 29,9 milionów zł, otwarty kredyt o 9,7 milionów zł, wierzyciele różni o 62,5 milionów zł, zwiększyły się natomiast sumy przechodnie o 18,6 milionów zł. Ogólna suma niedoborów budżetowych zmniejszyła się z sumy 205,3 milionów zł, do sumy 116,7 milionów zł, ogólna zaś suma nadwyżek budżetowych zwiększyła się z sumy zł 19,2 milionów, do sumy zł 32,6 milionów. Niedobory budżetowe za r. 1936/37 wynosiły 7,3 milionów zł, tj. o 4,1 milionów zł mniej niż w roku poprzednim, a nadwyżki budżetowe za ten sam okres — 19,9 milionów zł, tj. o 6,7 milionów zł więcej w porównaniu z rokiem ubiegłym.

W celu pełnego scharakteryzowania sytuacji finansowej związków samorządowych, wskazuje autor na zmniejszenie zadłużenia długoterminowego, które wynosiło:

w d. 31.III.1933	zł	937,9	milionów
„ „ „ 1934	„	945,5	„
„ „ „ 1935	„	964,3	„
„ „ „ 1936	„	1.003,7	„
„ „ „ 1937	„	977,3	„

Zmniejszeniu uległo zadłużenie długoterminowe wobec Skarbu Państwa, państwowych instytucji kredytowych, banków komunalnych, zwiększyło się natomiast zadłużenie związków samorządowych w komunalnych kasach oszczędności z sumy zł 67,8 milionów w d. 31.III.1936 r., do sumy zł 92,1 milionów w dn. 31.III.1937 r. Zmniejszenie ogólnej sumy zadłużenia długoterminowego nastąpiło przede wszystkim na skutek decyzji Centralnej Komisji Oszczędnościowo - Oddłużeniowej dla Samorządu, zwiększenie zaś zadłużenia długoterminowego w K. K. O. — skutkiem konwersji zadłużeń krótkoterminowych na długoterminowe, dokonanych również na podstawie decyzji wspomnianej Komisji.

Uwagi swe o sytuacji finansowej związków samorządowych, zamyka autor stwierdzeniem, że związki te w r. 1936/37 nie posiadały dostatecznych środków własnych na intensywniejsze rozwinięcie prac inwestycyjnych. Sytuację finansową samorządów w r. 1936/37 autor słusznie określa jako przystosowywanie się do nowych warunków, wytworzonych przede wszystkim przeprowadzoną akcją oszczędnościowo - oddłużeniową oraz poprawą koniunktury gospodarczej.

T.

Działalność Banku Akceptacyjnego w r. 1937.

Sprawozdanie Banku Akceptacyjnego, które ukazało się niedawno drukiem, zamyka piąty z kolei rok działalności tej instytucji. W związku z zakończeniem akcji układowej w 1937 r. uległ rozwiązaniu Komitet Konwersyjny przy Banku Akceptacyjnym. Ogólny rezultat akcji konwersyjnej, wyrażający się ilością 413.588 zł zatwierdzonych układów na sumę 449.265 tys. zł, pokrywa się niemal w zupełności z teoretycznymi szacunkami w tej mierze. Odrzucono układów na łączną sumę 49.939 tys. zł. Przeważająca ilość zatwierdzonych układów przypada na gospodarstwa grupy A; układów tych zawarto 404.328 na sumę zł 272.891 tys. zł.

Ilościowo najwięcej układów zawarto w województwach południowych, natomiast pod względem sumy wierzytelności rolniczych skonwertowanych przodują województwa zachodnie. Jest to odzwierciedleniem struktury agrarnej tych połaci naszego kraju. W końcowym wyniku akcji konwersyjnej ustaliła się następująca kolejność instytucyj wierzycielskich pod względem sumy skonwertowanych przez nie wierzytelności: spółdzielnie kredytowe (82.519 tys. zł); komunalne kasy oszczędności (82.481 tys. zł); banki prywatne (79.837 tys. zł); Państwowy Bank Rolny (71.568 tys. zł); Centralna Kasa Spółek Rolniczych (62.641 tys. zł); Bank Gospodarstwa Krajowego (38.987 tys. zł).

W związku z zakończeniem prac w tej dziedzinie Bank Akceptacyjny musiał położyć szczególny nacisk na kontrolę wykonywania warunków układowych. Ponadto Bank kontynuował swe prace w dziale kredytu akceptacyjnego, rozprowadzania pomocy Skarbu Państwa oraz emisji 4½% obligacyj.

W roku sprawozdawczym Bank przyznał kredytów akceptacyjnych ogółem na sumę zł 34.877.726, co łącznie z kredytami przyznanymi w latach poprzednich wynosi zł 334.725.369. Trat prolongacyjnych i na przyznany kredyt wystawił Bank 14.101 w 1937 r. Stan wykorzystanego kredytu akceptacyjnego na ult. 1937 rozdzielał się między poszczególne instytucje wierzycielskie jak następuje:

Rodzaj instytucyj wierzycielskich	Suma kredytu akceptacyjnego przyznanego	wykorzystanego
Banki państwowe	100.692.363	58.827.473
Centrale finansowe	68.391.992	47.494.977
Spółdzielnie kredytowe	49.594.019	34.676.216
Banki komercyjne	56.590.276	32.480.219
Komunalne kasy oszczędn.	50.044.620	29.001.224
Centrale gospodarcze, przedsięb. i syndykaty	9.412.099	8.436.935
Razem:	334.725.369	210.917.044

W stosunku do sum zatwierdzonych układów przyznany kredyt akceptacyjny na ultimo 1937 r. wynosi 75%, wykorzystany kredyt zaś 47%.

W proteście znajdowało się na ult. 1937 ogółem 401 akceptów, zaprotestowanych na sumę zł 189.287. Protesty te spowodowane były nieuiszczeniem przez kredytobiorców w terminach płatności odsetek od trat prolongacyjnych.

W 1937 r. Bank Akreptacyjny wystawił 28 świadectw tymczasowych na mające być wypuszczone 4½% obligacje na łączną kwotę zł 18.357.000. Ogółem Bank wystawił 62 świadectwa tymczasowe na sumę zł 52.000.000. W 1937 r. obligacje Banku Akceptacyjnego zostały wprowadzone na giełdę.

Dotacje uzyskane ze Skarbu Państwa, przeznaczone na odsetkową pomoc dla instytucyj wierzycielskich, wynosiły: w 1934 r. — 835 tys. zł, w 1935 r. — 2.370 tys. zł, w 1936 r. — 1.823 tys. zł, w 1937 r. — 13.571 tys. zł, ogółem 18.600 tys. zł. Podobnie jak i w poprzednich latach, Bank angażował przejściowo własne środki na wypłatę instytucjom wierzycielskim należnej im pomocy odsetkowej Skarbu Państwa w przypadkach, gdy stan finansowy tych instytucyj nieodzownie tego wymagał.

W 1937 r. Bank Akceptacyjny był zaabsorbowany znacznie silniej niż w latach poprzednich pracami związanymi z przedterminowymi spłatami układów. Spłaty te pozostają w łączności z poprawiającą się niewątpliwie koniunkturą w rolnictwie, częściowo parcelacją większych obiektów rolnych w związku z ich oddłużeniem. O ile chodzi o spłacalność planową układów konwersyjnych, to w 1937 r. nastąpiła poprawa. Zaległości w ratach kapitałowych wynoszą 19,5% (w 1936 r. — 37%), a w odsetkach 20,2% (w 1936 r. — 25%).

Bilans Banku Akceptacyjnego na dzień 31.12 1937 zamyka się sumami 52.263.246 zł. Bank dysponuje kapitałem zakładowym w sumie 20.000.000 zł oraz kapitałem zapasowym w sumie 1.541.000 zł. Zobowiązania z tytułu akceptowanych trat wynoszą 210.917 tys. zł. Kapitały Banku są ulokowane przeważnie w papierach wartościowych, których zasób wynosi 20.802 tys. zł. Sumy do dyspozycji wynoszą 1.687 tys. zł. Zysk działu akceptacyjnego za 1937 r. wynosi 671.640,55 zł.

Kronika ustawndawcza i sądowa

WAŻNIEJSZE USTAWY I ROZPORZĄDZENIA

ogłoszone w Dzienniku Ustaw w miesiącu kwietniu 1938 r.

Dz. Ust. Nr 22,

poz. 191. Ustawa z dn. 31 marca 1938 r. o pozbawieniu obywatelstwa;

poz. 192. Ustawa z dn. 31 marca 1938 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim.

Dz. Ust. Nr 23,

poz. 205. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 29 marca 1938 r. o zryczałtowaniu podatku przemysłowego od obrotu dla drobnych przedsiębiorstw na rok 1938;

poz. 208. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dn. 1 kwietnia 1938 r. o utworzeniu powiatowego wydziału hipotecznego w Kowlu.

Dz. Ust. Nr 24,

poz. 213. Ustawa z dn. 9 kwietnia 1938 r. o zniesieniu instytucji sądów przysięgłych i sędziów pokoju;

poz. 214. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 30 marca 1938 r. w sprawie konwersji 6% pożyczki dolarowej z 1920 r., 7% pożyczki stabilizacyjnej z 1927 r. transzy dolarowej oraz 7%pożyczki m. st. Warszawy z 1928 r. bez kuponu bieżącego w dn. 1 lutego 1938 r.

Dz. Ust. Nr 25,

poz. 219. Ustawa z dn. 7 kwietnia 1938 r. o ochronie imienia Józefa Piłsudskiego, pierwszego Marszałka Polski;

poz. 220. Ustawa z dn. 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym.

Dz. Ust. Nr 26,

poz. 224. Ustawa z dn. 9 kwietnia 1938 r. o ulgach inwestycyjnych;

poz. 226. Ustawa z dn. 9 kwietnia 1938 r. o zmianie ustawy o państwowym podatku dochodowym;

poz. 227. Ustawa z dn. 9 kwietnia 1938 r. o zmianie ustawy z dn. 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym;

poz. 228. Ustawa z dn. 9 kwietnia 1938 r. o umarzaniu prywatno-prawnych wierzytelności państwowych;

poz. 229. Ustawa z dn. 9 kwietnia 1938 r. o zmianie ustawy o wykupie gruntów, podlegających ustawie w przedmiocie ochrony drobnych dzierżawców;

poz. 232. Ustawa z dn. 9 kwietnia 1938 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności.

Dz. Ust. Nr 27,

poz. 241. Ustawa z dn. 9 kwietnia 1938 r. o ulgach przy regulacji hioptecznej.

Dz. Ust. Nr 29,

poz. 255. Ustawa z dn. 2 kwietnia 1938 r. o postępowaniu uproszczonym przy regulowaniu stanu hipotecznego gruntów w związku z przebudową ustroju rolnego lub spłatami rodzinnymi.

Centralna Małopolska Kasa Oszczędności we Lwowie.

Ustawa z dn. 9 kwietnia 1938 (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 256) przekształca Galicyjską Kasę Oszczędności we Lwowie w instytucję o charakterze publiczno - prawnym, zmieniając dotychczasową jej nazwę na „Centralną Małopolską Kasę Oszczędności we Lwowie". Kasa rządzić się będzie statutem; który zostanie wydany przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i który określi organizację, obszar działania oraz szczegółowy zakres czynności Kasy.

Dla powiększenia kapitałów własnych Kasy, ustawa przewiduje utworzenie kapitału zakładowego, składającego się z nieograniczonej ilości udziałów imiennych. Udziały mogą być nabywane wyłącznie przez związki samorządowe i komunalne kasy oszczędności z obszaru działania Kasy. Dla K. K. O. ustawa wprowadza obowiązek posiadania udziałów w wysokości 10% funduszu zasobowego z ograniczeniem tej wysokości do zł 500.000 w stosunku do K. K. O., których fundusze zasobowe przewyższają 5 milionów zł.

Minister Skarbu może udzielić poręki państwowej do wysokości zł. 40 milionów za wkłady oszczędnościowe złożone w Kasie. Poręka Skarbu Państwa wygaśnie 31 grudnia 1944 roku.

Ponadto ustawa przyznaje wkładom oszczędnościowym Kasy charakter lokat z bezpieczeństwem prawnym, zwalnia Kasę od podatków państwowych i samorządowych z wyjątkiem podatku gruntowego i od nieruchomości, oraz uprawnia do emitowania obligacyj komunalnych na podstawie pożyczek udzielonych związkom samorządowym. Obligacje te będą miały wszelkie prawa papierów, posiadających bezpieczeństwo pupilarne.

ORZECZNICTWO SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE

Zapłata czekiem.

Samo wystawienie i doręczenie czeku, jeżeli czek ten nie został przez bank honorowany, nie jest wypełnieniem zobowiązania zapłaty sumy pieniężnej nawet w przypadku, gdy strony się umówiły, że dłużnik dokona zapłaty czekiem i gdy umowa nie oznaczyła terminu płatności czeku.

Stan faktyczny sprawy przedstawiał się następująco: Powód, Józef Z. posiadał w jednym z banków pewną sumę, na rachunku bieżącym. W dniu 2.XII.1935 zawarł z M. jako pełnomocnikiem Władysława R. umowę o przejęcie dzierżawy majątku „Wtórek". Przed zawarciem umowy Dyrektor Banku oświadczył powodowi w obecności M., że powód sumę tę na rachunku posiada i że Bank na żądanie powoda sumę tę niezwłocznie wypłaci. Wobec tego w umowie z M. powód zobowiązał się zapłacić część ceny przejęcia i wystawił na tę sumę (zł. 30.000.—) czek na pozwany Bank. Jednakże pozwany Bank sumy tej nie wypłacił, wobec czego M. odstąpił od umowy.

Józef Z. wniósł pozew przeciwko Bankowi o zasądzenie odszkodowania w sumie zł. 10.000.— podając, że wskutek niewypełnienia przez Bank umowy powód stracił zł 1000.—, które wydał na koszty sporządzenia umowy oraz zł. 9000.— jako przewidywany zysk za dwa lata dzierżawy. Bank wniósł o oddalenie powództwa, podając, że czeku w terenie nie honorował z powodu braku gotówki, że powód zgodził się na prolongatę wypłaty do 10 grudnia 1925 r., jednak w dniu tym pieniędzy nie odebrał, i że żadnych strat nie poniósł, ponieważ dzierżawa nie przyniosłaby żadnego zysku.

Sąd Okręgowy przyznał roszczenie powoda, zmniejszając jedynie sumę odszkodowania do zł. 7.000.—.

Obie strony zaapelowały. Powód domagał się uwzględnienia powództwa w całości, pozwany Bank o zmianę wyroku Sądu Okręgowego i o oddalenie powództwa. Bank podniósł poprzednie zarzuty, dodając, że powód według umowy z R. nie był obowiązany płacić gotówką, lecz czekiem i nie był ani obowiązany, ani zmuszony zgodzić się na odstąpienie R. od umowy. Ponadto Bank podniósł, że powód nie może domagać się odszkodowania za 2 lata, ponieważ umowa dzierżawy, którą powód przejmował upływała dn. 1 lipca 1926 r. i nie wiadomo, czy właściciel majątku zgodziłby się na przedłużenie dzierżawy. Poza tym powodowi została ogłoszona upadłość i zdaniem pozwanego Banku cena przejęcia była wygórowana.

Sąd Apelacyjny oddalił apelację powoda, natomiast częściowo uwzględnił apelację pozwanego Banku, zmniejszając sumę odszkodowania do zł. 4.000.—.

Zarzut strony pozwanej, jakoby powód zgodził się na prolongatę terminu wypłaty uznał Sąd Apelacyjny za nieudowodniony. Wychodząc z założenia, że instytucja bankowa nie może zasłaniać się ogólnym brakiem gotówki i była obowiązana czek honorować, uznał Sąd Apelacyjny, że R. nie otrzymawszy gotówki w umówionym terminie miał prawo odstąpić od umowy.

Pozwany Bank wniósł skargę rewizyjną. Sąd Najwyższy nie uznał zarzutu skargi, że powód wręczywszy czek dotrzymał umowy, ponieważ umowa nie przewidywała kiedy czek miał być płatny. Umowę należy tłumaczyć i wykonywać według zasad uczciwości i zwyczajów obrotu. Jeżeli w umowie zaznaczono, że suma ma być zapłacona w dniu podpisania umowy czekiem na Bank, to oczywiście czek nie może być wypełniony datą według uznania dłużnika, lecz musi być zaopatrzony w rzeczywistą datę wystawienia i musi być płatny niezwłocznie. Samo wystawienie i doręczenie czeku też nie jest jeszcze wypełnieniem zobowiązania, jeżeli czek nie został honorowany, nawet wtedy, gdy strony umówiły się, że zapłaty dłużnik dokona czekiem. Strony umawiając się o zapłatę czekiem, mają na myśli oczywiście czek normalny, natychmiast płatny w banku, na który jest wysawiony, a nie czek nie mający pokrycia lub niepłatny. Inne tłumaczenie woli stron lub inne wykonanie umowy sprzeciwiałoby się uczciwości.

Orzeczenie Izby Cywilnej z 19.II 1937 (C III 1038/35).

Zbiór Orzeczeń Sądu Najwyższego za r. 1938, zesz. I Nr kol. 47.

Kronika krajowa

Rozstrzygnięcie konkursu radiowego dla młodzieży.

W dniu 12 maja br. odbyło się w lokalu Związku K. K. O. w Warszawie posiedzenie sądu w sprawie konkursu radiowego urządzonego przez K. K. O. pod hasłem „Oszczędzaj — poznasz Polskę". W posiedzeniu wzięli udział przedstawiciele Związków K. K. O., Redakcji „Oszczędności", obu Kas stołecznych i biura podróży „Francopol". Jak wiadomo, uczestnicy konkursu powinni byli nadesłać indywidualne lub zbiorowe odpowiedzi na pytanie: Co bym chciał zobaczyć w Polsce za swoje oszczędności?

Konkurs cieszył się niezwykłym powodzeniem. Wzięło w nim udział prawie 31 tysięcy dzieci i młodzieży szkolnej z terenu całej Polski. Najliczniej bodaj był reprezentowany Śląsk. Odpowiedzi były b. ciekawe i niejednokrotnie stały na wysokim poziomie. Szczegóły konkursu umieścimy w najbliższym „Kąciku propagandowym", obecnie ograniczymy się do podania najważniejszych nagród przyznanych przez sąd konkursowy.

Nagrodę w postaci tygodniowego pobytu nad morzem otrzymała Paulina Cieńciałówna, uczennica gimnazjum w Cieszynie.

Nagrodę w postaci wycieczki w góry z tygodniowym pobytem otrzymał Marian Waldowski, uczeń gimnazjum kupieckiego w Ostrowie Wielkopolskim.

Wycieczki do Warszawy z 4-dniowym pobytem przypadły w udziale Józkowi Strzelczykowi, zamieszkałemu w Rzemieniu (woj. krakowskie), uczniowi szkoły powszechnej, oraz Tomaszowi Karpusiowi, uczniowi szkoły powszechnej w Skobełce na Wołyniu.

Nagrody zbiorowe w postaci wycieczek otrzymały: na tydzień w góry — klasa IIA. Miejskiej Szkoły Rzemieślniczej w Warszawie, klasa VIB. Instytutu Głuchoniemych w Warszawie i klasa IVA. szkoły powszechnej w Uściługu (Wołyń); na tydzień nad morze — klasa VB. szkoły powszechnej w Łagiewnikach Śląskich i klasa VI szkoły powszechnej w Mochach (woj. poznańskie); na 4-dniowy pobyt do Warszawy — dzieci uczęszczające do świetlicy przy Pol. Czerwonym Krzyżu w Wilnie oraz dzieci III i IV klasy szkoły w Siemińczy (woj. tarnopolskie).

Poza tym przyznano kilkadziesiąt nagród indywidualnych i zbiorowych w postaci bonów turystycznych.

Obok powyższych nagród przewidzianych w konkursie, będą przyznane nagrody dodatkowe, które jak dotychczas ufundowały: Związek K. K. O. w Katowicach wspólnie z Kasą pow. Katowickiego i miasta Chorzowa, Kasy pow. Sieradzkiego, Rówieńskiego, Łaskiego oraz największą nagrodę K. K. O. m. st. Warszawy.

„Nagrody pocieszenia" będą ogłoszone przez radnio w dn. 24 i 31 maja.

Otwarcie IV oddziału K. K. O. m. st. Warszawy.

W dniu 17 maja br. odbyła się w obecności przedstawicieli władz państwowych i samorządowych, Związku K. K. O., prasy i miejscowego społeczeństwa uroczystość otwarcia nowego, czwartego z kolei oddziału K. K. O. m. st. Warszawy na Woli (ul. Wolska Nr 6).

Uroczystość zagaił krótkim przemówieniem naczelny dyrektor Kasy p. Prezes M. Dolanowski, obrazując rozwój instytucji i podkreślając dążność władz Kasy do jak największego zbliżenia się do mieszkańców stolicy, czego wyrazem jest otwarcie czwartego z kolei oddziału Kasy. Następnie miejscowy proboszcz ks. Murawski dokonał poświęcenia lokalu i wyraził radość z powodu założenia oddziału K. K. O. właśnie w dzielnicy wolskiej, która dotąd niemal całkowicie pozbawiona była tego rodzaju instytucji, obfituje natomiast w liczne szynki i bary. Ks. Murawski wyraził nadzieję, że nowy oddział Kasy uratuje dla pożytecznych celów wiele ciężko zapracowanych złotówek, które dotąd wydawane były bezprodukcyjnie, a często ze szkodą dla zdrowia ludności.

Prezydent Starzyński, który następnie przemawiał, pod-

kreślił, że europeizacja Woli, zaopatrywanie jej w nowe inwestycje, organizowanie tu wszelkiego rodzaju placówek miejskich jest rezultatem nie tylko wysiłków władz miejskich, ale przede wszystkim współdziałania z gminą miejscowej ludności, która wykazuje bardzo wiele uspołecznienia i lokalnego patriotyzmu.

W końcu zabrał głos wiceprezes Tow. Przyjaciół Woli p. F. Parlewicz, dziękując p. prezydentowi Starzyńskiemu i p. dyrektorowi Dolanowskiemu za stworzenie placówki finansowej w tej dzielnicy, o co Towarzystwo od dawna zabiegało i deklarując pełne poparcie miejscowej ludności dla nowopowstałej instytucji.

Dla zadokumentowania tego poparcia wiele obecnych na uroczystości osób złożyło w oddziale Kasy pierwsze oszczędności. M. in. Kasa Samopomocy Państwowej Fabryki Karabinów otworzyła konto oszczędnościowe sumą tysiąca złotych.

Należy dodać, że oddział na Woli spełniać ma rolę zbiornicy oszczędności dla mieszkańców tej dzielnicy oraz załatwiać sprawy inkasowe na tamtejszym terenie.

Kierownictwo oddziału zostało powierzone p. dyr. Wł. Augustowskiemu, dotychczasowemu referentowi prasowemu Kasy.

Działalność K. K. O. m. st. Warszawy w r. 1937.

W dniu 17 b. m. odbyła się w gmachu K. K. O. m. st. Warszawy konferencja prasowa, na której, naczelny dyrektor Kasy p. Prezes Mikołaj Dolanowski w asyście pozostałych członków Dyrekcji przedstawił zebranym przedstawicielom prasy wyniki działalności tej instytucji za rok 1937 na tle charakterystyki podstawowych jej zadań i zamierzeń.

Jak wynika z przedstawionego referatu oraz drukowanego sprawozdania, działalność tej największej w Polsce K. K. O. rozwijała się w roku ubiegłym niezwykle pomyślnie. Wyrazem tego rozwoju jest wzrost obrotów o 234 miln. do sumy 1.369.570.935 zł i sumy bilansowej o 31 miln. do 155.420.185 zł.

Działalność oszczędnościowa Kasy zamyka się przyrostem wkładów oszczędnościowych o 25,1% i wkładów na rachunkach bieżących o 22,8%. Suma wkładów oszczędnościowych wyniosła na koniec roku 106,6 miln., a rachunków bieżących 38,9 miln. złotych. Jednocześnie wzrosła o 17,6% liczba wkładców i wynosi 116.263. W stosunku do liczby ludności stolicy 1 książeczka Kasy przypada na 11 osób.

Na specjalne podkreślenie zasługuje rozwój wkładów szkolnych: ilość książeczek młodzieży szkolnej i dzieci wzrosła do 56.219 sztuk, co stanowi 48,4% ogółu wkładców. Na drugim miejscu co do liczebności idą książeczki urzędników publ., wojska, duchowieństwa i pracowników umysłowych (11%), następnie wolnych zawodów (5,2%), robotników (3,6%), rzemieślników (3,2%), służby domowej (2%), itd. Mimo że przeciętna suma na książeczce wynosi zł 917, to 74,4% wkładców posiada na książeczkach sumy poniżej 100 złotych. Cyfry powyższe dowodzą, że Kasa stołeczna, która dzisiaj stanowi potężną instytucję finansową, bynajmniej nie przestała być kasą oszczędności szerokich warstw ludności niezamożnej. Wyrazem tego nastawienia polityki oszczędnościowej Kasy jest intensywna i na szeroką skalę zakrojona propaganda oszczędności, obejmująca swym zasięgiem obok młodzieży, na którym to terenie Kasa poszczycić się może naprawdę wspaniałymi rezultatami, przede wszystkim szerokie rzesze ludności robotniczej, pracowniczej, rzemieślniczej, drobnego kupiectwa itp. Cele, które Kasa starała się osiągnąć na wszystkich odcinkach swej pracy propagandowej, popierane były szeregiem odczytów, ogłoszeń i komunikatów, notatek i artykułów prasowych, konkursów, kursów, ankiet, stoisk, rozdawnictwa skarbonek, kolportażu ulotek i kalendarzyków oraz plakatów.

Globalna suma akcji kredytowej kasy zwiększyła się nieznacznie, bo tylko o 0,7% do sumy 71,1 miln. złotych. Zmniejszyły się pożyczki w rachunku bieżącym, pożyczki terminowe na zastaw i pożyczki komunalne, natomiast wzrosły pożyczki wekslowe i dyskonto weksli, pożyczki rzemieślnicze i pożyczki hipoteczne.

W akcji kredytowej kasy na podkreślenie zasługuje dział kredytów dla rzemiosła i drobnych producentów. Są to kredyty wyjątkowo nisko oprocentowane i zaledwie pokrywają koszta ich administracji. Akcję tę poprzedziła Kasa szeregiem konferencji z zainteresowanymi kołami i prowadzi ją w ścisłym kontakcie z organizacjami rzemieślniczymi i kupieckimi.

Rok miniony wykazał znaczny wzrost pożyczek hipotecznych zasilając wydatnie ruch budowlany stolicy. Udzielono w r. ub. tych pożyczek na 14 miln. zł i suma ich wynosi przeszło 36 miln. zł.

Bardzo silnie zwiększyła się w r. ub. akcja lokacyjna Kasy, uwzględniająca potrzeby ogólno - państwowe i inwestycje miejskie. Portfel papierów wartościowych Kasy wzrósł o 94,5% do sumy 43,1 miln. oraz skryptów dłużnych gwarantowanych przez ministerstwa do sumy 16 miln. złotych. Spośród papierów wart. 7 miln. przypada na bilety skarbowe, 9,1 miln. na papiery państwowe 9, miln. na listy zast. i obligacje, 15,3 miln. na obligacje miasta stoł. Warszawy.

Płynność Kasy jest wysoka, na co wskazuje kwota gotówki i biletów skarbowych 41 miln. złotych.

Rok operacyjny zamknęła Kasa nadwyżką w sumie 908.832 zł.

Podkreślić jeszcze należy, że mimo wzrostu kosztów administracyjnych, w związku z rozwojem operacji, stosunek ich do sumy bilansowej spadł z 1,23% na 1,14%.

Szczegółowe cyfry poszczególnych pozycji bilansu i rachunku strat i zysków znajdą Czytelnicy w ogłoszonym w niniejszym numerze bilansie netto K. K. O. m. st. Warszawy. Tutaj należy jeszcze podnieść stronę graficzną sprawozdania, która stoi na wysokim poziomie, szczególnie zaś efektownie wypadły wykresy ilustrujące rozwój Kasy oraz fotografie.

Walne zgromadzenie Związku KKO. w Poznaniu.

Dnia 5 maja odbyło się w sali Rady Miejskiej miasta Poznania walne zgromadzenie Związku KKO. w Poznaniu. W zebraniu wzięło udział 103 delegatów (w czym 63 dyrektorów kas i 40 przewodniczących rad KKO.) reprezentujących 98 kas na ogólną liczbę 121. W walnym zgromadzeniu wzięli poza tym udział przedstawiciele Ministerstwa Skarbu, Wojewoda poznański, przedstawiciel Wojewody pomorskiego, wiceprezes Związku KKO. w Warszawie p. B. Chomicz, dyrektor Związku KKO. we Lwowie p. dr Wagner, przedstawiciele banków państwowych i PKO.

Na przewodniczącego zebrania wybrano p. dyr. Kontrowicza z KKO. miasta Poznania.

Przemówienia powitalne wygłosili pp. wojewoda Maruszewski, wiceprezes Chomicz, który wysunął myśl ściślejszej współpracy obu Związków KKO. przy popieraniu kupiectwa i rzemiosła osiedlającego się na kresach wschodnich, oraz dyr. Wagner.

Sprawozdanie z działalności Związku KKO. w r. 1937 złożył p. dyr. Adamczewski, który m. in. zanalizował przyczyny powolniejszego tempa przyrostu wkładów w kasach woje-

wództw zachodnich w porównaniu z kasami pozostałych Związków (w r. 1937 przyrost ten wynosił na terenie Związku Poznańskiego 6,7%, a w 3 pozostałych Związkach 43,5%). Przyczyny tego stanu rzeczy p. dyr. Adamczewski widzi w ostrzejszym kryzysie gospodarczym, który miał miejsce na ziemiach zachodnich, a następnie w odpływie kapitałów na inne tereny częściowo poprzez bankowość państwową, częściowo poprzez podatki i ogólną politykę inwestycyjną. W dalszych wywodach sprawozdawca poruszył działalność kredytową kas, poświęcając więcej uwagi kwestii płynności KKO. i problemowi szczególnie aktualnemu na tamtejszym terenie, mianowicie racjonalnego rozmieszczenia KKO poprzez likwidację kas nie mających widoków rozwoju. Od r. 1931 do końca 1937 zlikwidowano — przeważnie w drodze fuzji — 12 kas, nadto 17 kas znajduje się w likwidacji, a w stosunku do dalszych 9 poczyniono kroki celem ich połączenia z kasami sąsiednimi. Razem więc — jak dotąd — likwidacja wzgl. fuzja obejmuje 38 kas, czyli pozostałoby, już po przyłączeniu kas ze Związku Warszawskiego, ok. 95 KKO.

W części sprawozdania dotyczącej działalności Związku specjalną uwagę poświęcił sprawozdawca polityce lokacyjnej ZUS., który dąży do likwidacji lokat w instytucjach pieniężnych, zasilających potrzeby miejscowe na rzecz skupu papierów państwowych.

Po udzieleniu organom Związku absolutorium i uchwaleniu budżetu na rok 1938 dokonano wyborów 2 członków Zarządu i jednego zastępcy oraz Komisji Rewizyjnej. Z terenu kas świeżo przyłączonych wszedł do Zarządu dyr. Sobolewski z Kalisza, a jako zastępca p. prez. Mystkowski z Włocławka.

Na zakończenie dyr. Moczyński wygłosił referat pt. „Współpraca KKO z bankami państwowymi", stając na stanowisku, żeby banki państwowe rozprowadzały kredyty ulgowe na swój rachunek, z tym, że KKO. pośredniczyłoby w tej akcji jako czynniki wykonawcze.

Po referacie przewodniczący zamknął obrady walnego zgromadzenia.

Należy tu dodać, że poprzedniego dnia odbył się Zjazd dyrektorów KKO. z terenów woj. poznańskiego i pomorskiego, w którym wzięło udział 93 dyrektorów i 8 zastępców dyrektorów. Obradom przewodniczył p. dyr. Michciński, członek Zarządu Związku.

Wygłoszono 3 bardzo interesujące referaty, mianowicie: dyr. Jenek — „Przywileje i uprawnienia nadane KKO. nowym prawem a banki spółdzielcze", dyr. Kontrowicz „Wkłady premiowe w KKO. (w dyskusji poddano myśl zorganizowania centralnego systemu premiowania książeczek KKO. dla wszystkich wzgl. części kas należących do Związku) i dyr. Linke „Wzajemne honorowanie przez KKO. książeczek oszczędnościowych". W związku z ostatnim referatem zwrócono uwagę na konieczność przyśpieszenia prac nad ujednoliceniem książeczek oszczędnościowych KKO. Podniesiono również potrzebę racjonalnego obrotu czekowego między poszczególnymi kasami. P. dyr. Adamczewski oświadczył, że przygotowuje projekt obrotu czekowego dostosowanego specjalnie do potrzeb KKO.

Na zakończenie p. dyr. Michciński skierował prośbę do dyrektorów KKO. o poparcie wśród pracowników KKO. akcji składkowej na rzecz budowy Szkoły Pilotów im. Marszałka Rydza Śmigłego w Lublinie.

Inauguracja Centralnej Małopolskiej Kasy Oszczędności.

We Lwowie odbyło się walne zebranie Towarzystwa Galicyjskiej Kasy Oszczędności, które było jednocześnie inauguracją Centralnej Małopolskiej Kasy Oszczędności powołanej do życia ustawą z dnia 28 kwietnia 1938 r. (treść ustawy podajemy w „Kronice ustawodawczej").

Sprawozdanie z działalności Kasy złożył p. dyrektor L. Makowski, który jednocześnie przedstawił cele i zadania nowej centrali. Odnośny ustęp wywodów p. dyr. Makowskiego podajemy w streszczeniu.

Ustawa o C.M.K.O. przewiduje prawo emisji obligacyj komunalnych na podstawie pożyczek udzielonych związkom samorządowym, ich przedsiębiorstwom i zakładom. C.M.K.O. oprócz swych dotychczasowych funkcyj ma być centralą finansową dla małopolskich komunalnych kas oszczędności oraz instytucją finans. dla samorządów.

Na nową instytucję przejdą wszystkie fundusze G.K.O. w ogólnej kwocie 5.700.000 zł, a dla uzupełnienia kapitałów własnych CMKO. utworzony zostanie kapitał udziałowy składający się z nieograniczonej ilości udziałów, których nabywcami mogą być tylko związki samorządowe i komunalne kasy oszczędności z obszaru działania Kasy. Tą drogą zebrany będzie kapitał około 2.000.000 zł.

Jeżeli chodzi o statut Centralnej Małopolskiej Kasy Oszczędności, to będzie on prawdopodobnie ogłoszony jeszcze jesienią b. r.

Kreśląc z kolei zadania CMKO. na najbliższą przyszłość, dyr. Makowski na pierwszy plan wysuwa wyrównywanie różnic wynikających z nierównomiernego akumulowania i obrotu kapitałów pieniężnych w miastach i powiatach Małopolski. Zadanie to będzie polegało na zbieraniu nadwyżek stałych i przejściowych tam, gdzie się one ukażą, a nie będą mogły znaleźć należytego, zdrowego i produkcyjnego zużytkowania, i skierowanie ich do Centralnej MKO., skąd następnie znaczna ich część będzie mogła w drodze kredytów powędrować do tych komunalnych kas oszczędności, które nie mogły zaspokoić nawet godnych zaufania kredytobiorców z powodu braku kapitałów.

Niemniej doniosłym momentem w przyszłej działalności CMKO. będzie współpraca z PKO. i Bankiem Polskim w kierunku obiegu pieniężnego na naszych terenach oraz podniesienia obrotów bezgotówkowych.

Dział operacyj papierami wartościowymi jest w Polsce w porównaniu z innymi państwami europejskimi bardzo zaniedbany. W tym kierunku otwierają się przed CMKO. wielkie zadania. Dyr. Makowski podkreśla, że przygotowując się do objęcia funkcji Centrali Kas Oszczędności oraz mając na uwadze potrzeby Lwowa i Małopolski Wschodniej, Gal. K. O. już w drugiej połowie ub. roku uruchomiła dział skupu-sprzedaży papierów wartościowych.

Jako instytucja, która ma się stać również placówką finansową dla związków samorządowych, ich przedsiębiorstw i zakładów, Centralna Małopolska Kasa Oszczędności będzie udzielała samorządom średnio i długoterminowego kredytu obligacyjnego. Rozpoczęcie prac w tym kierunku nastąpi dopiero po ukazaniu się w Monitorze Polskim statutu CMKO.

Delegatem Ministerstwa Skarbu przy CMKO. został mianowany p. radca Szułdrzyński.

Wiadomości zagraniczne

Sytuacja jugosłowiańskich kas oszczędności.

W Nr. 5 z r. b. „Vesnika“, organu Związku jugosłowiańskich kas oszczędności, zostało ogłoszone sprawozdanie z działalności Związku za rok ubiegły, które omawia zarazem sytuację w samorządowych kasach oszczędności Jugosławii.

Rozwój wkładów przedstawiał się w tych kasach następująco:

31.XII	miln. din.	wskaźnik (1931=100)
1935	2.039,9	92,2
1936	2.109,2	95,3
1937	2.187,4	98,8

Widać z powyższego, że wkłady osiągnęły w końcu r. 1937 poziom roku 1931, a obecnie nawet go przewyższyły. W porównaniu z tamt. Pocztową Kasą Oszczędności i Państwowym Bankiem Hipotecznym, w którym wkłady w tym okresie wzrosły o ok. 2 milrd. din., przyrost wkładów w kasach komunalnych jest niewielki. Jednakże należy pamiętać, że w tym czasie kasom odebrano przywilej przyjmowania lokat publicznych (prawo to przyznano Państw. Bankowi Hipot.), a wielki ciężar oddłużenia rolnictwa spadł na kasy oszczędności, podrywając zaufanie do nich społeczeństwa (wiele kas musiało uzyskać moratorium na wypłatę wkładów). Pomoc zaś dla kas ze strony Państw. Banku Hipot. i Banku Narodowego była niewielka. Najwięcej ucierpiały na tym kasy stare, przedwojenne (t. zw. regulatywne), w których wkłady w stos. do roku 1931 zmniejszyły się o 22%, gdy tymczasem kasy nowe, mniej zaangażowane w kredyty rolnicze, wykazały w tym czasie wzrost wkładów o 30,6%.

Należy tu nadmienić, że na 610 banków prywatnych istniejących w Jugosławii, 266 korzysta z moratorium, o 49 jest w stanie likwidacji. Jeśli chodzi o kasy oszczędności, to z moratorium korzysta 20 instytucji. W ciągu 6 lat są one zabezpieczone przed upadłością, a wypłaty wkładów następują według planu dostosowanego do spłat pożyczek przez dłużników.

Gorzej przedstawia się sytuacja w dziedzinie działalności kredytowej. W końcu 1936 r. (za rok 1937 brak jeszcze danych) suma kredytów wynosiła 1.422,8 miln. din., tj. o 26% mniej niż w r. 1931 Widać tu wyraźny wpływ oddłużenia rolnictwa, które polegało nie tylko na moratorium dla dłużników i rozterminowaniu spłat zobowiązań, ale również na dużych skreśleniach sum kapitałowych. Poza tym po odebraniu kasom prawa przyjmowania lokat pupilarnych, kasy rozporządzają obecnie tylko wkładami krótkoterminowymi, nie mogą więc udzielać kredytów długoterminowych, na które jest istotne zapotrzebowanie.

W tych warunkach kasy zmuszone są trzymać nadzwyczaj duże pogotowie płatnicze. W końcu 1936 r. gotowizna wynosiła 26,4% stanu wkładów. Oczywiście nie wpływa to na rentowność kas oszczędności.

Mimo tych ciężkich warunków, w jakich pracują samorządowe kasy oszczędności w Jugosławii, w ostatnich czasach stwierdzić możemy dużą ich prężność i ekspansję. Wiele samorządów miejskich przystępuje do zakładania nowych kas, co zresztą ułatwia niepomyślna sytuacja prywatnych instytucji kredytowych. Kasy działające na większych obszarach zaczynają otwierać oddziały. Kasa oszczędności banowiny Savskiej w Zagrzebiu otworzyła już 3 oddziały, a Kasa banowiny Dravskiej w Nowym Sadzie 4 oddziały.

Ponowna dewaluacja franka.

W dniu 5 maja rząd Deladiera dokonał niespodziewanej dewaluacji franka francuskiego. Nie jest to dewaluacja w ścisłym tego słowa znaczeniu, t. j. stabilizacja ustawowa na niższym poziomie, lecz ustalenie dolnej granicy, poza którą frank nie powinien się obniżyć. Definitywne ustalenie wartości franka w stosunku do złota ma nastąpić później, po stabilizacji faktycznej.

Granica ta wynosi fr. 179 za 1 funt szterl. czyli ok. fr. 35,90 za 1 dolara. Odpowiada to wartości złota (próby 900/1000) w 1 franku ok. 27,52 miligr.

Jest to więc dewaluacja „na wyrost“: zdeprecjonowała ona w franka w stosunku do faktycznych kursów dewizowych o ok. 12%.

Doraźnie dewaluacja przyniesie korzyść dla eksportu oraz „zysk“ dla skarbu w wysokości ok. 30 milrd. fr. dzięki przeliczeniu zapasu złota w Banku Francuskim wg. nowego kursu.

Dla ciułaczy i kapitalistów, którzy trzymają swe fundusze we frankach gotówkowych lub papierach procentowych, dewaluacja stanowi stratę o tyle, o ile ceny pójdą w górę. Mamy tu na myśli stratę w sile nabywczej pieniądza na rynku wewnętrznym, na rynku zagranicznym bowiem dewaluacja bezwzględnie zmniejsza tę siłę nabywczą. Stąd należy się spodziewać podrożenia we Francji importowanych towarów, o ile zagranica odpowiednio nie obniży ich ceny.

NADESŁANE

„Czasopismo Kas Oszczędności“ Nr. 5 zawiera: T. Adamczewski — „Zagadnienia z zakresu działalności i rozwoju K. K. O. woj. poznańskiego i pomorskiego“; A. Macholz: — „Moratorium hipoteczne w świetle dzisiejszych przepisów prawnych“; dr Z. Witkowski — „Spłata długów rolniczych papierami wartościowymi“; „Sprawozdanie z walnego zgromadzenia Związku K. K. O. w Poznaniu“. Dział statystyczny, Z działalności Związku K. K. O. w Poznaniu, Nowe ustawy i rozporządzenia, Kronika krajowa, Kalendarzyk giełdowy i dywidendowy, Przegląd wydawnictw, Ogłoszenia urzędowe, Bilanse.

„Skarbona Wiejska“ zeszyt 9 (27) zawiera: „Militarne pogotowie rolnictwa a kredyt“; L. Majeranowski — „Jak należy referować sprawy G. K. P. O. na zebraniu rady gminnej“; St. Tylman — „Działalność G. K. P. O. w powiecie białostockim w 1937 r.“; T. D. — „Czy możliwe jest stosowanie w G. K. P. O. premii dla wkładów“. Okólniki, porady i wyjaśnienia, Odpowiedzi prawne, Przegląd prasy.

„Bank“ zeszyt 5 (za maj) zawiera w dziale zagadnień bieżących notatki: W obliczu nowych możliwości gospodarczych; Ulgi inwestycyjne; Drugi zrównoważony budżet pań-

stwowy; Ewolucja polityki gospodarczej we Francji; Gospodarcze problemy Wielkiej Rzeszy. W dziale artykułowym: T. Sołowij — „Rynek pieniężny" (część 1-sza); dr T. Poznański — „Zakłady ubezpieczeń w 1936 r."; mgr. H. Tatar — „Polskie gwarancje kredytów eksportowych"; dr K. Thaler — „Sytuacja pracowników banków w Trzeciej Rzeszy". Omówienie działalności Banku Akceptacyjnego w 1937 r. oraz 25-lecia Kom. Banku Kredytowego w Poznaniu. W dziale prawnym mgr. L. Irwin - Srednia — Waluty jako instytucja prawna"; Przegląd ustawodawstwa krajowego. Na resztę numeru składają się: Omówienie zagranicznych rynków pieniężnych oraz położenia gospodarczego Polski; ciekawa kronika krajowa i zagraniczna; przegląd prasy krajowej i zagranicznej. Statystyka zamyka numer.

„Gazeta Bankowa" Nr. 9 zawiera: I. Blei — „Cesja wierzytelności hipotecznej w świetle przepisów dewizowych"; St. Żychowski — „Rozbicie gospodarki światowej"; J. Wolski — „Sytuacja pieniężna Argentyny". Recenzje, Przegląd wydawnictw, Ustawodawstwo gospodarcze, Skarbowość, Pieniądz i kredyt, Kronika zagraniczna, Przemysł, rolnictwo i handel.

„Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny" zeszyt II (drugi kwartał) przynosi artykuły: A. Mycielski — „O nadrzędności polskiej ustawy kwietniowej"; prof. A. Ohanowicz — „Uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli w kodeksie zobowiązań"; prof. Br. Stelmachowski — „O egzekucji w sprawach spadkowych na ziemiach mocy obowiązującej niemieckiego kodeksu cywilnego"; prof. B. Wasiutyński — „Własność dróg publicznych"; prof. Wł. Wolter —— „Przepisy karne dekretu dewizowego"; prof. T. Brzeski — „Publicystyka gospodarcza"; prof. I. Czuma — „O skarbowości polskiej w dobie rozbiorów"; Ks. A. Roszkowski — „Faszyzm a ekonomika"; K. Stojanowski — „Z antroposocjologii Uniwersytetu Poznańskiego i W. S. H.". Przegląd piśmiennictwa zawiera 62 recenzje książek z działu prawniczego, ekonomicznego, nauk handlowych, samorządowego, i socjologicznego. W przeglądzie prawodawstwa omówione prawo skarbowe. Poza tym działy: Sądownictwo, Kronika (gospodarcza, socjalna i samorządowa), Miscellanea.

„Przegląd Gospodarczy" zeszyt 10: E. R. — „Przegląd sytuacji"; A. J. — „Zagadnienie finansowania inwestycyj przemysłowych"; E. Rylski — „Rolnictwo przed nowym rokiem gospodarczym"; A. Olszewski — „Rola przemysłu węglowego w gospodarce narodowej" (II). Notatki. Przegląd zagraniczny, Rynek pieniężny, Rynki towarowe, Kronika.

Ogłoszenia urzędowe

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BIELSKIEGO W BIELSKU PODLASKIM,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Bielsku Podlaskim w dniu 24 lutego 1938 roku, zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 19 kwietnia 1938 r. Nr 113/S/38 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Kazimierza Kohlmanna.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1. ust. 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Bielskiego w Bielsku Podlaskim, założona pod powyższą firmą przez Bielski Powiatowy Związek Samorządowy w 1927 roku, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Białostockiego reskryptem Nr N. 35/8559/28 z dnia 25 stycznia 1929 roku ze zmianami zatwierdzonymi reskryptem Wojewody Białostockiego Nr S. III-3/31 z dnia 22 października 1931 roku, a opublikowanego w Białostockim Dzienniku Wojewódzkim Nr 3 z dnia 12 marca 1932 roku.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Bielskiego Powiatowego Związku Samorządowego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Bielsk Podlaski.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb województwa białostockiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób za-

pewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Bielski Powiatowy Związek Samorządowy jako Związek Założycielski Kasy ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 100.000,— zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Bielskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14. ust. 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady Kasy Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20. ust. 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24. ust. 1 i 2.

Bielski Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z dwóch zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Bielskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawnene (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Włady Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu sobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowców w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Bielskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71. ust. 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu, działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach, zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410), bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU GOSTYNIŃSKIEGO W GOSTYNINIE,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Gostyninie w dniu 8 lutego 1938 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 19 kwietnia 1938 r. Nr 115/S/38 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Kazimierza Kohlmanna.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Gostynińskiego w Gostyninie założona pod powyższą firmą przez Gostyniński Powiatowy Związek Samorządowy w Gostyninie w dniu 25 listopada 1925 r, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Warszawskiego w dniu 5 lipca 1928 roku lit. 3139/123, a opublikowanego w Warszawskim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 31 grudnia 1928 roku Nr 13.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Gostynińskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Gostyninie oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Gostynin.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb województwa warszawskiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa warszawskiego, Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Gostyniński Powiatowy Związek Samorządowy, jako związek założycielski Kasy ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność, jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Gostynińskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Gostyninie.

B.

ORGANA KASY I ICH KOMPETENCJE.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i 6-ciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową Gostynińską. Równocześnie z wyborem członków Rady Kasy — Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20. ustępy 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz jeden członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w 10. ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24. ustęp 1 i 2.

Gostyniński Powiatowy Związek Samorządowy w Gostyninie sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób wchodzących w skład organów ustrojowych Gostynińskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Gostyninie.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie—w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu:

8) dyskontowanie weksli posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów rów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Gostynińskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Gostyninie i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71. ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu, działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 roku wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU GRÓJECKIEGO W GRÓJCU,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Grójcu w dniu 17 grudnia 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 18 marca 1938 r. Nr 110/S/38 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Kazimierza Kohlmanna.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1 ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Grójeckiego w Grójcu założona w roku 1928 pod powyższą firmą przez Grójecki Powiatowy Związek Samorządowy w Grójcu, a działający do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Warszawskiego dn. 4 października 1928 r. L. 3239/854, a opublikowanego w Warszawskim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 31 października 1928 roku.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar powiatu Grójeckiego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Grójec.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb województwa warszawskiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa warszawskiego Kasa używać będzie pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposobie zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Grójecki Powiatowy Związek Samorządowy jako związek założycielski Kasy ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Grójeckiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14 ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat trzy przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Powiatowa związku założycielskiego wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20 ust. 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członków Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24 ust. 1 i 2.

Grójecki Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z dwóch zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową związku założycielskiego na jeden rok spośród lub spoza grona osób wchodzących w skład organów ustrojowych Grójeckiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielonych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościwych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytu w rachunkach bieżących zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Komunalnych Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Grójeckiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71 ust. 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU PUŁAWSKIEGO W PUŁAWACH,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Puławach w dniu 25 września 1937 r. zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 24 listopada 1937 r. Nr 46/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu, ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

A.

I. ORGANIZACJA KASY.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Puławskiego w Puławach, założona pod powyższą firmą przez Powiatowy Związek Samorządowy w Puławach w 1928 r., a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod nazwą Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Puławskiego w Puławach na zasadzie statutu, za-

twierdzonego przez Wojewodę Lubelskiego pismem z dnia 13 czerwca 1928 r. za L. 3775/Sm. i ogłoszonego dn. 24 września 1928 r. w Nr 31 Lubelskiego Dziennika Wojewódzkiego.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar powiatu puławskiego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Puławy.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb Powiatowego Związku Samorządowego w Puławach.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu Powiatowego Związku Samorządowego w Puławach Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Powiatowy Związek Samorządowy w Puławach, jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Powiatowego Związku Samorządowego w Puławach.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący

Rada Kasy.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i czterech członków wybieranych na lat trzy przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady Kasy, Rada Powiatowa wybiera na okres trzyletni po jednym zastępcy każdego czonka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20. ustępy 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10. ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Kamisja Rewizyjna.

§ 24. ustęp 1 i 2.

Powiatowy Związek Samorządowy w Puławach sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz dwóch zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Powiatowego Związku Samorządowego w Puławach.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie—w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej.

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu:

8) dyskontowanie weksli posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów rów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Powiatowego Związku Samorządowego w Puławach i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71. ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minist r Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 roku wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU SUWALSKIEGO W SUWAŁKACH,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Suwałkach w dniu 19 lutego 1938 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 11 maja 1938 r. Nr 118/S/38 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Kazimierza Kohlmanna.

I. ORGANIZACJA KASY.

§ 1. ust. 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Suwalskiego w Suwałkach, założona

pod powyższą firmą przez Suwalski Powiatowy Związek Samorządowy w r. 1929, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Białostockiego dn. 16 czerwca 1929 r., a opublikowanego w Białostockim Dzienniku Wojewódzkim za rok 1929 w Nr 11 str. 385.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar powiatu suwalskiego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Suwałki.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb Suwalskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Suwalski Powiatowy Związek Samorządowy jako związek założycielski Kasy ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Suwalskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

§ 14 ust. 1 i 2.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i 6 członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową powiatu Suwalskiego.

Równocześnie z wyborem członków Rady Kasy Rada Powiatowa powiatu Suwalskiego wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

§ 20 ust. 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

§ 24 ust. 1 i 2.

Suwalski Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową powiatu Suwalskiego na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Suwalskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności ,tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Suwalskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71 ust. 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU WŁODAWSKIEGO WE WŁODAWIE,

uchwalonego przez Radę Powiatową we Włodawie w dniu 30 grudnia 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 19 lutego 1938 r. Nr 99/S/38 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Kazimierza Kohlmanna.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Włodawskiego we Włodawie, założona

pod powyższą firmą przez Włodawski Powiatowy Związek Samorządowy w roku 1927, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu, zatwierdzonego przez Wojewodę Lubelskiego dnia 18 lutego 1932 r. za L. 3468/31/Sm, a opublikowanego w Lubelskim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 30 listopada 1928 r. Nr 10 poz. 404.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar powiatu włodawskiego, oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Włodawa.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierając herb województwa lubelskiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa lubelskiego Kasa używać będzie pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Włodawski Powiatowy Związek Samorządowy jako związek założycielski ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 55.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Włodawskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków, wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową we Włodawie. Równocześnie z wyborem członków Rady Rada Powiatowa we Włodawie wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20. ustępy 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz jeden członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10. ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis Dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24. ustęp 1 i 2.

Włodawski Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową we Włodawie na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Włodawskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościo-

we terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej.

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów rów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy odrębną całość od majątku Włodawskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71. ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 roku wydanym w porozumieniu i Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU WOŁKOWYSKIEGO W WOŁKOWYSKU,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Wołkowysku w dniu 15 lutego 1938 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 19 kwietnia 1938 r. Nr. 114/S/38 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr. 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Kazimierza Kohlmanna".

§ 1. ust. 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Wołkowyskiego w Wołkowysku, założona pod powyższą firmą przez Powiatowy Związek Samorządowy w Wołkowysku w roku 1927, a działająca do dnia weścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą, na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Białostockiego dnia 10 listopada 1928 r. za L. S. M. 7446 opublikowanego w Białostockim Dzienniku Wojewódzkim z dn. 15 stycznia 1929 r. Nr 1, ze zmianą § 4 ust. 2, zatwierdzoną prze' Wojewodę Białostockiego dnia 3 lipca 1930 r. L. S. S. III-2/II/30, opublikowaną w Białostockim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 17 kwietnia 1931 r. Nr. 8.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar powiatu wołkowyskiego ora obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Wołkowysk.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb województwa białostockiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa białostockiego, Kasa używać będzie pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Wołkowyski Powiatowy Związek Samorządowy, jako związek założycielski Kasy ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Powiatowego Związku Samorządowego w Wołkowysku.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:
1) Rada Kasy jako organ stanowiący,
2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,
3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14. ust. 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, sk.adającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20. ust. 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24. ust. 1 i 2.

Wołkowyski Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących wskład organów ustrojowych Wołkowyskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo,

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Wołkowyskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71. ust. 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu, działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach, zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 410), bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

Bilanse

Sprostowanie do bilansu KKO. pow. Kowelskiego.

Do bilansu KKO pow. Kowelskiego w Kowlu, ogłoszonego w Nr. 9 „Oszczędność" na str. 331 zakradły się się następujące błędy bądź z winy korekty, bądź błędów w tekście przysłanym do druku:

Stan czynny: poz. 4 punkt b) „ „papiery państwowe" — winno być: zł 23.885.— (a nie zł 32.885.—);

poz. 23 „inkaso" — winno być: zł 239.650,86 (a nie zł 230.650,86).

Stan bierny: sumy zamieszczone w poz. 18 i 19 należy przesunąć do poz. 19 i 20. Winno zatem być: poz. 19 „różne" zł 7.431.65 i poz. 20 „sumy przechodnie" zł 7.451.06.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU ŁUKOWSKIEGO W ŁUKOWIE

Bilans roczny netto na dzień 31 grudnia 1937 r.

Stan czynny

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		8.575,83	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		8.506,25	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		23 588,72	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			40.670,80
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		9.459,00	
c) listy zastawne i obligacje		40.750,00	
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		2.853,00	53.062,00
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			8.973,00
7. Weksle zdyskontowane (15 kont)			5.770,50
8. Pożyczki wekslowe (1268 kont)			256.831,85
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (114 kont)		40.382,55	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			40.382,55
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wart. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)			
c) zabezp. innymi wartośc. (8 kont)		36.645,00	36.645,00
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (83 kont)		7.740,93	
b) innych wartości (... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)			7.740,93
12. Pożyczki na skrypty dłużne (1 kont).			
13. Pożyczki hipoteczne (.... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (421 kont)			164.470,85
15. Odsetki zaległe			2.928 31
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			3.293,00
18. Różne			6.093,88
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			3.359,27
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		80.000 00	
b) za rok sprawozdawczy			80.000,00
Razem			710.221,94
21. Depozyty			42.094 91
22. Udzielone gwarancje			60.007,00
23. Inkaso			44.666,46
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			39.256,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			896.246,31

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			50.000,00
2. Fundusz zasobowy			51.683,76
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			380,18
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (10 kont)		3.838 80	
b) terminowe (2 kont)		88.567 30	92.405,60
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (2100 kont)		97.765,90	
b) terminowe do 3 mies. (41 kont)		69.746,55	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (5 kont)		10.535,30	178.047,75
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno-publ. (9 kont)		17.674,82	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (36 kont)		25.314,20	42.989,02
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim		50.009,00	
b) w Bankach Państwowych		24.100,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			74.109,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			39.256,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		172.905,47	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			172.905,47
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			2,995,60
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			5.034,63
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			414,93
Razem			710.221,94
22. Różni za depozyty			42 094,91
23. Zobowiązania z tytułu udziel. gwarancyj			60.007,00
24. Różni za inkaso			44.666,46
25. Bank Akceptacyjny			39.256,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			896.246,31

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 R.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	10.420,79	
b) od rachunków bieżących.	1.261,77	
c) od redyskonta weksli	4.564,41	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	7.119,29	
e) różne inne	329,49	23.695,75
2. Prowizje wypłacone		162,80
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	17.720,00	
b) świadczenia socjalne	1.421,45	
c) wydatki rzeczowe	5.435,59	24.577,04
4. Podatki i opłaty skarbowe		119,90
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	250,05	250,05
6. Odpisy na dłużnikach		1.470,03
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		4.276,25
9. Różne		457,11
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		414,93
Razem		55.423 86

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli.	21.515,74	
b) od rachunków bieżących.	2 994,12	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	717,18	
d) od pożyczek skonwertowanych	11.553,19	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.	2.295 21	
f) od papierów wartościowych	4.568,43	
g) od K. K. O. i Banków	326,02	
h) różne inne	1.053,27	45.023,16
2. Prowizje pobrane.		2.829,89
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		262 51
6. Odzyskane straty		6.079,70
7. Opłaty na koszty administracji		1 228,60
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		55.423,86

Dyrekcja:
Dyrektor Zarządzający: (—) **Włodzimierz Maślik**
Zastępca Dyrektora i Buchalter: (—) **Ryszard Liśkiewicz**
Członek Dyrekcji: (—) **Leon Karwowski**

Komisja Rewizyjna:
Zastępca Przewodniczącego: (—) **Hieronim Lipiński**
Członkowie: (—) **Joachim Turski**
(—) **Jan Piszcz**

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU MIŃSKIEGO W MIŃSKU MAZOWIECKIM

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		15.234,58	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		3.105,84	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		49.892,50	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			68.232,92
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		4 246,15	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udz. w Bankach Komunalnych		2.180.00	6.426,15
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (11 kont)			14.855 02
8. Pożyczki wekslowe (817 kont)			341.384,00
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (27 kont)		7.399,00	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			7.399,00
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wartośc. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)			
c) zabezp. innymi wartośc. (... kont)			
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (38 kont)		2.938,80	
b) innych wartości (.... kont)		80,60	
c) pożyczki zakł. zastawn. (... kont)			3.019,40
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (70 kont)			56.090,00
15. Odsetki zaległe			937,15
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			3.740,50
18. Różne			12.765,58
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			514.879,72
21. Depozyty			40.504,00
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			33.530,85
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Depozyty nasze u różnych			56.161,00
Ogółem			645.075,57

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			75.000,00
2. Fundusz zasobowy			2.698,30
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych			
a) bezterminowe (6 kont)		924,23	
b) terminowe (1 kont)		35.000,00	35.924,23
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (305 kont)		93.768,44	
b) terminowe do 3 mies. (1052 kont)		178.138,42	
c) terminowe ponad 3 miesiące i wakowe (29 kont)		41.758,90	313.665,76
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (10 kont)		16.196,64	
b) osób fizycznych i prawno - prywatnych (82 kont)		30.301,49	46.498,13
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			284,40
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych		21.456,00	
c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			21.456,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		9.977,00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			9.977,00
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			2.201,99
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			5.192,43
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		1.981,48	1.981,48
Razem			514 879,72
22. Różni za depozyty			40.504,00
23. Zobowązania z tytułu udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			33.530,85
25. Bank Akceptacyjny			
26. Różni za nasze depozyty			56.161,00
Ogółem			645.075,57

RACHUNEK STRAT I ZYSKOW ZA 1937 R.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	13.971,47	
b) od rachunków bieżących	838,60	
c) od redyskonta weksli	1.015,30	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	211,30	
e) różne inne	213,41	16 250,08
2. Prowizje wypłacone		
3. Koszty administracyjne:		
a) wydatki osobowe	17.606,60	
b) świadczenia socjalne	1.442,61	
c) wydatki rzeczowe	5.776,73	24.825,94
4. Podatki i opłaty skarbowe		255,94
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości		495,50
6. Odpisy na dłużnikach		3.304,16
7. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		356,15
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		1.981,48
Razem		47.469,25

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	33.657,18	
b) od rachunków bieżących		
c) od pożyczek terminowych na zastaw	363,72	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipotecznych.		
f) od papierów wartościowych	258,00	
g) od K. K. O. i Banków	1.039,33	
h) różne inne	632,31	35.950,54
2. Prowizje pobrane		5 847 90
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		110,65
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		
7. Opłaty na koszty administracji		5.560,16
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		47.469,25

Buchalter: (—) J. Gołębiowski

Komisja Rewizyjna:
(—) J. Zych — Przewodniczący
(—) St. Jung

Dyrekcja Kasy:
(—) L. Gibel — Dyrektor Zarządzający
(—) J. Baran — Zastępca Dyr. Zarządzającego
(—) P. Paska — Członek Dyrekcji

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI MIASTA PABIANIC W PABIANICACH

Bilans roczny netto na dzień 31 grudnia 1937 r.

Stan cz,nny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji:			
a) gotowizna		34.078,.3	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		35.959.54	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		46.091,75	
d) pozostałość w innych K. K. O.		158.660,39	
e) bony inwestycyjne			274.769,91
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe	2 265,00	61.010 08	
c) listy zastawne i obligacje		8.325.00	
d) obligacje Związków Komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		22 946.50	92 281 58
5. Banki i K. K. O. „Loro"			
6. Banki i K. K. O. „Nostro"			
7. Weksle zdyskontowane (330 kont)			403.515 05
8. Pożyczki wekslowe (1308 kont)			451 213,75
9. Weksle protestowane:			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (110 k.)		26 528,65	
b) pochodzące z innych kredytów			26.528 65
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartościowemi			
b) zabezpieczone hipoteką (kont)			
c) zabezp. innymi wartośc. (2 kont)		2.519.00	2 519,00
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) pap. wart. i ks. oszcz. (142 kont)		15.458 31	
b) innych wartości			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			15.458,35
12. Pożyczki na skrypty dłużne (1 kont)			237 448 13
13. Pożyczki hipoteczne (1 kont)			2.950,00
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzon. przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (... kont)			
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			16 239.53
18. Różne			10 753 60
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			3.842,11
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			1.537.539,66
21. Depozyty			380.961,97
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			112.979,71
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			2.031.481,34

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			100.000,00
2. Fundusz zasobowy			15.000,00
3. Fundusze specjalne:			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych nych prawno-publicznych			
a) bezterminowe (2 kont)		10.324,56	
b) terminowe (3 kont)		221 491.03	231.815,59
7. Wkłady oszcz. osób fizycznych i prawno-prywat.:			
a) bezterminowe (3103 kont)		509.358 06	
b) terminowe do 3 miesięcy (2085 kont)		346 691,25	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (... kont)			856.049,31
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. i t.p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (12 kont)		159.076,00	
b) osób fiz. i prawno-pryw. (86 kont)		65.438.00	224.514.00
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			3.054.00
10. Zobowiązania inkasowe			15.477.36
11. Redyskonto weksli:			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych			
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie:			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		83.400,00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			83.400,00
15. Banki i K. K. O. „Loro"			
16. Banki i K. K. O. „Nostro"			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			1.165,58
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			7.063.82
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			1.537.539,66
22. Różni za depozyty			380.961,97
23. Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			112 979.71
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			2.031.481,34

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	45.245.09	
b) od rachunków bieżących	8 286,94	
c) od redyskonta weksli	2.524,72	
d) od zast. pap. i od kredyt. udziel. Kasie	2.124,11	
e) różne inne	1.387,44	59.568,30
2. Prowizje wypłacone		12 026,61
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	43 970,02	
b) świadczenia socjalne	3,475,69	
c) wydatki rzeczowe	21.704,23	69.149,94
4. Podatki i opłaty skarbowe		262,65
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	4 455.47	4.445,47
6. Odpisy na dłużnikach		19.968,55
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		722,11
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		
Razem		166.143 63

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	77.644,83	
b) od rachunków bieżących	2.827.64	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	2.273,57	
d) od pożyczek na skrypty dłużne	15.661,91	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	5.077,14	
g) od K. K. O. i Banków	4.215,92	
h) różne inne	2.031,49	109 732,50
2. Prowizje pobrane		22.125,01
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		2.412,85
7. Opłaty na koszty administracji		31.873,27
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		166.143,63

Dyrekcja:
p. o. Dyrektor Zarządzający: (—) Bolesław Hans
Członek Dyrekcji: (—) inż. Aleksander Orłowski
Delegat Rady Kasy: (—) Julian Kasperski
p. o. Buchalter: (—) Zygmunt Adamczewski

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) Brunon Dąbrowski
Członkowie: (—) Teodor Nowak
(—) Tadeusz Zawadzki

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU PŁOCKIEGO W PŁOCKU

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 ROKU.

Stan czynny.

	W wal. obc Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		23.277,21	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		40.192,35	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		33.019,00	
d) pozostałość w P. K. O.			
e) bony inwestycyjne			96.488,56
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		22.373,65	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		6.545,00	28.918,65
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (... kont)			
8. Pożyczki wekslowe (3321 kont)			963.607,43
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (89 kont)		19.714,00	
b) poch. z innych kredytów (.... kont)			19.714,00
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (10 kont)		44.993,00	
c) zabezp. innymi wartośc. (6 kont)		72.390,30	117.383,30
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (336 kont)		73.651,00	
b) innych wartości			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			73.651,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Kom. Konwersyjny Banku Akceptac. (261 kont)			80.368,62
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			5.470,45
17. Ruchomości			17.793,77
18. Różne			1.520,56
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			1.404.916,34
21. Depozyty			14.742,00
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso i inkaso u korespondentów			68.929,67
24. Kaucje (zastawy) obce			1.554,00
25. Wątpliwe należności			11.107,77
Ogółem			1.501.249,78

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			69.385,00
2. Fundusz zasobowy			1.561,70
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			1.519,70
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych:			
a) bezterminowe (7 kont)		21.818,70	
b) terminowe (5 kont)		28.532,60	50.351,30
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (2098 kont)		614.839,26	
b) terminowe do 3 mies. (44 kont)		151.637,74	
c) termin. ponad 3 m. i warunk. (24 k.)		140.230,30	906.707,30
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (44 kont))		140.631,85	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (92 kont)		145.720,00	286.351,85
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			16.070,00
10. Zobowiązania inkasowe			175,00
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		20.762,50	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			20.762,50
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		19.200,00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			19.200,00
15. Banki i K. K. O. Loro			389,41
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			4.230,87
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokresowe)			16.611,65
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			11.600,06
Razem			1.404.916,34
22. Różni za depozyty			14.742,00
23. Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			68.929,67
25. Różni za kaucje (zastawy) obce			1.554,00
26. Różni za wątpliwe należności			11.107,77
Ogółem			1.501.249,78

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	39.863,35	
b) od rachunków bieżących	8.095,36	
c) od redyskonta weksli	1.732,10	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie		
e) różne inne	31,24	49.722,05
2. Prowizje wypłacone		116,42
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	24.157,20	
b) świadczenia socjalne	2.101,86	
c) wydatki rzeczowe	13.566,36	39.825,42
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	516,99	516,99
6. Odpisy na dłużnikach		9.720,39
7. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		483,05
9. Różne		610,53
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		1.356,73
11. Nadwyżka		11.600,06
Razem		113.951,63

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	88.306,71	
b) od rachunków bieżących	9.999,39	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	6.063,02	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek skonwertowanych	2.471,26	
f) od papierów wartościowych	1.382,94	
g) od K. K. O. i Banków		
h) różne inne	679,69	108.903,01
2. Prowizje pobrane		3.739,23
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty. Pomoc Skarbu Państwa		787,94
7. Opłaty na koszty administracji		521,45
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10 Strata		
Razem		113.951,63

Buchalter: (—) Irena Namietkiewicz

Dyrekcja:
Dyrektor Zarządzający: (—) Bronisław Perzyński
Zastępca Dyrektora: (—) Bogusław Przygodzki
Członek Dyrekcji: (—) Jan Niedzielak

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący Komisji: (—) Zygmunt Szwech
Członkowie Komisji: (—) Wincenty Ners
(—) Leon Dorobek

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU PUŁAWSKIEGO W PUŁAWACH.

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		18.035,29	
b) pozostałość w Banku Polsk. i PKO.		6.131.10	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych . . .		15.651,33	
d) pozostałość w innych K. K. O. .			
e) bony inwestycyjne			39.817.72
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		901,00	
c) listy zastawne i obligacje . .			
d) obligacje związków komunalnych .			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udz. w Bankach Komunalnych . .		3.000,00	3.901,00
5. Banki i K. K. O. Loro . . .			
6. Banki i K. K. O. Nostro . . .		101 00	
7. Weksle zdyskontowane (11 kont) . .		3.156,00	
8. Pożyczki wekslowe (253 kont) . .		60.709,00	
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (79 kont)		16.206,86	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			80.172,86
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezpieczone papierami wartościow.			
b) zabezpieczone hipoteką (1 kont) .		1.778,00	
c) zabezpieczone innymi wart. (3 kont)		6.209,00	7.987,00
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (45 kont) . .		6.473,67	
b) innych wartości (kont) . . .			
c) pożyczki zakładu zastawniczego .			6.473,67
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont) .			
13. Pożyczki hipoteczne (konta) . .			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdz. przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (374 kont) . .			05.522.00
15. Odsetki zaległe.			4 629.85
16. Nieruchomości 2)			
17. Ruchomości			2.125.00
18. Różne			15.414.21
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			1.562.17
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		46 406.65	
b) za rok sprawozdawczy . . .			46.406.65
Razem. .			414.012 13
21. Depozyty			28.685.00
22. Udzielone gwarancje			26.751,00
23. Inkaso			14.731.31
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego . .			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego . .			
Ogółem. .			484.179.44

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			50.000,00
2. Fundusz zasobowy			
3. Fundusze specjalne:			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomoci .			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno publicznych			
a) bezterminowe (1 kont) . . .		1.771,68	
b) terminowe (1 kont)		49.937,18	51.708 86
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych . .			
a) bezterminowe (158 kont) . . .		38.805,36	
b) terminowe do 3 mies. (187 kont) .		34.141.77	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (1208 kont)		34.5'6 80	107.463.93
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. itp.):			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (19 kont) . .		13.210,49	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (9 kont)		11.719.80	24 930,26
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			316,00
10. Zobowiązania inkasowe			134,10
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych . .			
c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			
12. Dyskonto akceptów Banku Akcept. .			13.600,00
13. Zastaw papierów wartościowych . .			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe . . .		143.132 00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje . . .			143.132,00
15. Banki i K.K.O. Loro Polski Bank Kom.			17.763,00
16. Banki i K. K. O. Nostro . . .			253,00
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne . . .			
19. Różne			2.567,12
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			1.795,40
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .		348,43	348.43
Razem. .			414.012,13
22. Różni za depozyty i swoje kaucje . .			28 685,00
23. Zobowiązania z tytułu udziel. gwarancyj			26.751,00
24. Różni za inkaso			14.731,31
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem. .			484.179,44

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych . .	4.950,59	
b) od rachunków bieżących . . .	124,88	
c) od redyskonta weksli		
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	12.088,09	
e) różne inne	105.65	17.269,20
2. Prowizje wypłacone		402 75
3. Koszty administracyjne:		
a) wydatki osobowe	14.303,00	
b) świadczenia socjalne	1.169.52	
c) wydatki rzeczowe	5.389,84	20.862,36
4. Podatki i opłaty skarbowe . . .		97.19
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	639,25	639 25
6. Odpisy na dłużnikach		609,50
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		348,43
Razem. .		39 825,93

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane:		
a) od weksli	1.154,29	
b) od rachunków bieżących . . .		
c) od pożyczek terminowych na zastaw		
d) od pożyczek na skrypty dłużne .		
e) od pożyczek i wierzytelności hipot. .	13.737,07	
f) od papierów wartościowych . .		
g) od K. K. O. i Banków . . .	275,19	
h) różne inne	802,92	15.969.47
2. Prowizje pobrane		2.047,13
3. Odsetki od układów konwersyjnych . .		7.949,59
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Pomoc Skarbu Państwa		6.404,96
6. Odzyskane straty		4.856,50
7. Opłaty na koszty administracji . .		2.167,50
8. Różne dochody		430,78
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem. .		39 825,93

Buchalter: (—) J. Wesołowska

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) St. Kowalski
Członkowie: (—) S. Sochalski
(—) T. Gąsowski

Dyrekcja:
(—) L. Kostecki
(—) J. Wesołowska
(—) I. Sobański

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU RADOMSKIEGO W RADOMIU.

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		50.490,69	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		6.188,24	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		93.716,78	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			150.395,60
2. Kupony			1.258,13
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe		10.000,00	
b) papiery państwowe		93.157,94	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		17.712,00	120.869,94
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (75 kont)			263.054,77
8. Pożyczki wekslowe (2607 kont) w tym pożyczki Kas Gm. i urz. zł 43.930,—			690.657,00
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (124 kont)		18.960,88	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			18 960,88
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wart. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką			
c) zabezp. innymi wartośc. (17 kont) w tym Wydz. Powiat. 801.455,45		905.675,45	905.675,45
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych książeczek oszczędności (841 kont)		78.351,30	
b) innych wartości (kont)			
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)			78.351,30
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (14 kont)			59.200 00
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (1745 kont)			841.886 52
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			140 600,00
17. Ruchomości			6.023,75
18. Różne			22.551,03
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			2.790,90
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			3.302.274.60
21. Depozyty			673.436.16
22. Różni za nasze weksle kaucyjne			10.000,00
23. Inkaso			85 186,55
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			287 336,00
25. Różni za weksle własne w inkasie			19.385,92
Ogółem			4 377 619,23

Stan bierny

	W wal obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			200.000,00
2. Fundusz zasobowy			37.287 57
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			14.400,00
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (11 kont)		3.135,02	
b) terminowe (3 kont)		25.081,97	28.216,99
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (5337 kont)		1.199.710,37	
b) terminowe do 3 miesięcy (437 kont)		769.128.84	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (188 kont)		371.140,07	2.339.979,28
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno-publ. (13 kont)		157.118,80	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (123 kont)		205.261,00	362.379,80
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			11.242,86
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych			
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych		2.178,00	2.178,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			168.697,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe			
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje		52.519,07	52.519,07
15. Banki i K. K. O. Loro			57.70
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			39.881,74
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			33.241,90
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		12.192,69	12.192,69
Razem			3.302.274.60
22. Różni za depozyty			673.436,16
23. Nasze weksle kaucyjne			10.000,00
24. Różni za inkaso			85.186,55
25. Bank Akceptacyjny			287.336,00
26. Weksle własne w inkasie			19.385,92
Ogółem			4.377.619,23

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	96 077,52	
b) od rachunków bieżących	8.660,52	
c) od redyskonta weksli	13.723,51	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	3.219,35	
e) różne inne	309,30	121.990,20
2. Prowizje wypłacone		
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	69.773,10	
b) świadczenia socjalne	4 880,72	
c) wydatki rzeczowe	34.571,29	109.225,11
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości	3 600,00	
b) ruchomości	3.167,52	6.767,52
6. Odpisy na dłużnikach		
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		3.432,44
9. Różne		25.000,00
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		12.192,69
Razem		278.607,96

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	101.573.40	
b) od rachunków bieżących	30.038.38	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	7.761,81	
d) od ukł. konw.	64.003 29	
e) od pożyczek wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	5.563,18	
g) od K. K. O. i Banków	2.561,52	
h) różne inne	11.296,08	222.797,66
2. Prowizje pobrane		10 086,95
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		1.256,40
6. Odzyskane straty		20.217,19
7. Opłaty na koszty administracji		24.249,76
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		278 607,96

Buchalter: (—) B. Borowski

Komisja Rewizyjna:
(—) St. Zak
(—) S. Dedo
(—) Br. Kobylański
(—) T. J. Burakowski

Dyrekcja:
(—) J. Majeran
(—) B. Borowski
(—) Z. Wasilewski

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU SIERPECKIEGO W SIERPCU

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		16.913,23	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		21.626,95	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		25.025,41	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			63.565,59
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe		15.827,00	
b) papiery państwowe			
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		600,00	16.427,00
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (6 kont)			3.261,30
8. Pożyczki wekslowe (543 kont)			105.012,95
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (22 kont)		5.822,15	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			5.822,15
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartośc. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)			
c) zabezp. innymi wartośc. (2 kont)		136.629,52	136.629,52
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (12 kont)		1.193,50	
b) innych wartości (.... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			1.193,50
12. Pożyczki na skrypty dłużne (1 kont)			52.966,87
13. Pożyczki hipoteczne (4 kont)			9.140,00
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (147 kont)			98.054,47
15. Odsetki zaległe			400,58
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			999,66
18. Różne			2.521,63
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			2.520,29
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			498.515,51
21. Depozyty			99.327,55
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			24.795,33
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			102.181,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			724.819,39

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			50.000,00
2. Fundusz zasobowy			
3. Fundusze specjalne			
a) fundusz rezerwowy		4.500,00	
b)			4.500,00
4. Fundusz wyrównawczy			450,00
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (3 kont)		143,52	
b) terminowe (2 kont)		90.150,35	90.293,87
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (1111 kont)		59.077,98	
b) terminowe do 3 mies. (37 kont)		63.498,59	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (5 kont)		31.364,89	153.941,46
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno-publ. (22 kont)		29.826,58	
b) osób fiz. i prawno-pryw. (32 kont)		11.383,55	41.210,13
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			216,84
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		17.013,50	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.		3.998,00	
d) w innych instytucjach kredytowych			21.011,50
12. Dyskonto Akceptów Banku Akceptac.			92.181,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		21.504,95	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			21.504,95
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			22,40
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			15.967,11
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			4.181,53
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		3.034,72	3.034,72
Razem			498.515,51
22. Różni za depozyty			99.327,55
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj			
24. Różni za inkaso			24.795,33
25. Bank Akceptacyjny			102.181,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			724.819,39

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 R.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	10.818,48	
b) od rachunków bieżących	1.656,50	
c) od redyskonta weksli	7.988,78	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	149,00	
e) różne inne	2.288,77	22.901,53
2. Prowizje wypłacone		207,92
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	16.532,90	
b) świadczenia socjalne	1.305,39	
c) wydatki rzeczowe	6.268,48	24.106,77
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	84,04	84,04
6. Odpisy na dłużnikach		6.057,70
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		12,75
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		3.034,72
Razem		56.405,43

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	10.441,09	
b) od rachunków bieżących	7.348,13	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	76,05	
d) od pożyczek na skrypty dłużne	88,27	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.	386,35	
f) od papierów wartościowych	1.533,00	
g) od K. K. O. i Banków	535,48	
h) różne inne	6.733,12	27.141,49
2. Prowizje pobrane		2.240,80
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		17.385,56
7. Opłaty na koszty administracji		3.651,16
8. Różne dochody		5.986,42
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		56.405,43

Buchalter: (—) W. Strześniewska

Dyrekcja Kasy:
Dyrektor Zarządzający: (—) Feliks Neweła
Zast. Dyr. Zarządz.: (—) Władysława Strześniewska
Członek Dyrekcji: (—) Bronisław Chojnacki

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) Kazimierz Bojenko
Członkowie: (—) Mgr Bronisław Bagiński
(—) Jan Ilski

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU WŁOSZCZOWSKIEGO WE WŁOSZCZOWIE.

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		21.665,28	
b) pozostałość w Banku Polskim		7.760,67	
c) pozost. w Bankach Państw. i Kom.		215,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne		2.000,00	31.640,95
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		5.340,98	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		2.037,75	7.378,73
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			26.459,00
7. Weksle zdyskontowane (16 kont)			11.485,00
8. Pożyczki wekslowe (600 kont)			132,605 50
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (34 kont)		6.654,86	
b) pochodzące z innych kredytów			6 654,86
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wartośc. (1 kont)		1.170,16	
b) zabezpieczone hipoteką (1 kont)		2.853,10	
c) zabezp. innymi wartośc. (3 kont)		67.990,92	72.014,18
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (78 kont)		7.217,60	
b) innych wartości (... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawn. (.... k.)			7.217,60
12. Pożyczki na skrypty dłużne (kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (kont)			
14. Należności z tyt. układów konwers. zatwierdzonych przez Kom. Konwersyjny Banku Akceptacyjnego (118 kont)			65.797,00
15. Odsetki zaległe			2.2 0,32
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			5.184,37
18. Różne			11.136,52
19. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			1.084,65
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			380.928,68
21. Depozyty			135,103,77
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			29.147,51
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			14.000,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			559.179,96

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			50.000,00
2. Fundusz zasobowy			2.668,01
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			130,23
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publicznych			
a) bezterminowe (2 kont)		77,77	
b) terminowe (1 kont)		93 628,72	93.706,49
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (1415 kont)		79 214,71	
b) terminowe do 3 mies. (43 kont)		45 755,77	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (24 kont)		6.966,66	131.937,14
8. Rachunki bież. (czekowe, przekaz. itp.)			
a) instyt. państw., samorz. i innych prawno-publ. (36 kont)		18.248,74	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (36 kont)		47.732,35	65.981,09
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			16.938,86
10. Zobowiązania inkasowe			786,08
11. Redyskonto akceptów			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych		75,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			75,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego			14.000,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie:			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe			
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			500,00
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			1.357 55
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			2.722,45
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		125,78	125,78
Razem			380.928,68
22. Różni za depozyty			135.103,77
23. Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			29.147,51
25. Bank Akceptacyjny			14 000,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			559.179,96

1) W tym papiery wartościowe Funduszu zasobowego zł 1.353,30.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych	9 894 83	
b) od rachunków bieżących	7.124 85	
c) od redyskonta weksli	1.186,63	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie		
e) różne inne	2.761,95	20 968,26
2. Prowizje wypłacone		59,81
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	16.265 00	
b) świadczenia socjalne	1.476,69	
c) wydatki rzeczowe	6.687,38	24.429,07
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja:		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	529 59	529,59
6. Odpisy na dłużnikach		
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrównawcz.		
11. Nadwyżka		125,78
Razem		46.112,51

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane:		
a) od weksli	20.526,29	
b) od rachunków bieżących	12.837,20	
c) od pożyczek terminowych na zsataw	555 35	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	475,00	
g) od K. K. O. i Banków	2,582,81	
h) różne inne		36.976,65
2. Prowizje pobrane		4,391,63
3. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		
7. Opłaty na koszty administracji		3 591 20
8. Różne dochody		1,153,03
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		46.112,51

Księgowy: (—) T. Barański

Dyrektor Zarządzający: (—) St. Długosz

Zastępca Dyrektora: (—) T. Barański

Członek Dyrekcji: (—) L. Staroszczyk

Komisja Rewizyjna:

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej: (—) J. Ledwoch

Członkowie: (—) ks. kan. K. Błasik

(—) L. Kusiński

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI MIASTA STOŁ. WARSZAWY

Bilans roczny netto na dzień 31 grudnia 1937 roku.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji . . .			
a) gotowizna		2.029.002,01	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		672.521,95	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		28.156.388,33	
d) pozostałość w innych K. K. O. .			
e) bony inwestycyjne			30.857.912,29
2. Kupony			
3. Waluty obce	99.586 08		99 586,08
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe		7 000.000,00	
b) papiery państwowe	703 504,50	9.318 056,78	
c) listy zastawne i obligacje . . .		10.043,628,10	
d) obligacje związków komunalnych .			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych . .		15.893,971,33 892 956,50	43.148.612,71
5. Banki i K. K. O. Loro			111.243.48
6. Banki i K. K. O. Nostro . . .			3.017.775,00
7. Weksle zdyskontowane (6104 kont) .			3.156.525,46
8. Pożyczki wekslowe (4214 kont) . .			29.212.061,63
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (476 kont)		131.511 03	
b) pochodzące z innych kredytów . .			131.511,03
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wart. (205 kont)		4.246,097,24	
b) zabezpieczone hipoteką (52 kont) .		1.704,800.40	
c) zabezpieczone innymi wart. (26 kont)		2.425.082.37	8.375.980,01
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (26146 kont) . . .		5.173.190,00	
b) innych wartości (... kont) . .			
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)			5.173.190,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (3 kont) .			16 034.214 33
13. Pożyczki hipoteczne (211 kont) . .			9.196.311,05
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. . . .			
15. Odsetki zaległe			169.382,40
16. Nieruchomości 2)			5.364,715,74
17. Ruchomości			110.821,35
18. Różne			460.892,95
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			42.042,00
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .			
Razem . .	803.090,58		154.662.777,51
21. Depozyty			37.381 187 63
22. Udzielone gwarancje			196.700,00
23. Inkaso			560.707 56
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego . .			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego . .			
Ogółem . .	803.090,58		192 801.372,70

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			100.000,00
2. Fundusz zasobowy			3.198.782,43
3. Fundusze specjalne			
a) rezerwa na możl. straty na poż tow.		29.832,56	
b) rez. na możl. straty na weksl. prot.		100.000,00	
c) rez. na możl. straty na poż. hipot.		300.000.00	
d) rez. na możl. straty na zlombardowanych w Kasie papierów wartośc.		60.010.00	489.842,56
4. Fundusz wyrównawczy			1.287.262,24
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości .			125.117.41
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (7 kont) . . .		5.237.039,12	
b) terminowe (10 kont)		7.332.075,59	12,569.114,71
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (112401 kont) . .		69.933.768,65	
b) termin. do 3 m. (3627 k.) + 210 k. $	181,905,82	24.144.695,66	
c) termin. ponad 3 m. i warunk. (8 k.)		9.361.20	94.087,825,51
8. Rachunki bieżące			
a) instytucyj państw., samorz. i innych prawno-publ. (27 kont) . . .		28.980 995,25	
b) osób fiz. i prawno-pryw. (888 kont)		9.953.503.15	38 934.498.40
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			148.578,00
10. Zobowiązania inkasowe			4.501.75
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych . . .			
c) w Bankach Komunalnychi K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych .			
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac. .			
13. Zastaw papierów wartościowych . .			11.287,00
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe . .			
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			
15. Banki i K. K. O. Loro			43.068,00
16. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			899 0·9 83
19. Różne			1.148.382.07
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			706.624,96
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .			908.832,64
Razem . .	181.905.82		154.662,777,51
22. Różni za depozyty			37.381.187,63
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj			196.700.00
24. Różni za inkaso			560.707,56
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem . .	181.905,82		192.901.372,70

1) W tym papiery wartościowe Funduszu zasobowego zł 281.885,25.
2) W tym nieruchomości Funduszu zasobowego zł 2.039.274,67.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane . . .		
a) od wkładów oszczędnościowych . .	4.641.803 88	
b) od rachunków bieżących . . .	1.521.455,61	
c) od redyskonta weksli		
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	6 679,22	
e) różne inne	917.28	6.170.855,99
2. Prowizje wypłacone		3.902,36
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	1.369,467,32	
b) świadczenia socjalne	89.581,89	
c) wydatki rzeczowe	751 165,51	2.210.214,72
4. Podatki i opłaty skarbowe		1.132 41
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości	53 647 41	
b) ruchomości	24.014,00	77.661,41
6. Odpisy na dłużnikach		104.900,86
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc. .		
9. Różne		56.661,27
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego .		122.138,03
11. Nadwyżka		908.832.64
Razem . .		9.656.299.69

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli i innych pożyczek . . .	292.084,13	
b) od rachunków bieżących . . .	910.441,25	
c) od pożyczek terminowych na zastaw .	422.198 27	
d) od pożyczek na skrypty dłużne . .	999.818,91	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.	2 583.391,86	
f) od pożyczek wartościowych . . .	2.240.002 0	
g) od K. K. O. i Banków	1.116,325,49	
h) różne inne	3.942,47	8,568.204.48
2. Prowizje pobrane.		235.364.39
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		19,18
4. Różnice kursowe na papierach wartośc. .		122,138,03
5. Dochód netto z nieruchomości . . .		143,247.14
6. Odzyskane straty		1.252,00
7. Opłaty na koszty administracji . .		41.370,89
8. Różne dochody		541 703,58
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem . .		9 656 299,69

W zastępstwie Kierownika Wydz. Księg.: (—) Z. Narębski

Naczelny Dyrektor (Naczelnik Zarządu): (—) M. Dolanowski
Członkowie Dyrekcji (Zarządu) Kasy:
(—) E. Zacharzewski (—) W. Starkiewicz
(—) K. Husarski (—) S. Ratyński

Komisja Rewizyjna:
W zastępstwie Przewodniczącego: (—) A. Robaczewski
Członkowie: (—) A. Szelągowska
(—) J. Mencel
(—) M. Zakrzewski

Redaktor odpowiedzialny: Bolesław Obszyński. Wydawca: Samorządowy Instytut Wydawniczy sp. z o. o.

Drukarnia Samorządowego Instytutu Wydawniczego. Warszawa, ulica Miodowa Nr. 6.